Uitgegeven No. 92, Waterstraat Kaapstad, elken Maandag en Donderdag Ochtend, en met de eerstkomende post naar de Buiten Distrikten verzonden.

Termen:—*In de Stad per jaar, Rds. 22, per kwartaal Rds. 5 4. In de Buiten-distrikten voor de twee Nommers in derzelver geheel Rds. 28 per jaar, per kwartaal Rds 7, doch waar al de stoffe van de Maandags Courant (in een taal) by wyze van Supplement tot de Donderdags Courant wordt begeerd, Rds. 22 per jaar of Rds. 5 4, per kwartaal*

*** *Prys 6d. per enkel Nommer.*

Published at No. 92, Waterstreet, Cape Town, every Monday and Thursday Mornings, and dispatched to the Country Districts by the first ensuing post.

Terms:—*In Town, Rds. 22 per Annum; per Quarter, Rds. 5 4.—In the Country, for the two Papers, Rds. 28 per Annum, per Quarter Rds. 7; but where the whole of the matter of Monday's Paper (in one language) by way of Supplement to the Thursday's Paper, is preferred, Rds. 22 per Annum or Rds. 5 4; per Quarter.*

*** *Single Paper, 6 pence.*

De Zuid-Afrikaan.

AGENTEN VOOR DIT BLAD IN DE BUITEN DISTRIKTEN.

De Hr. H. A. J. Biter, Bloemfontein; De Heeren Truter & Kuys, Burgersdorp; De Hr. P. J. Davidts, Beaufort West; De Hr. Z. J. Muller, Prins Albert; De Hr. H. L. Goldschmidt, Calvinia; De Hr. Hend. Kleyn, Caledon; De Heer S. van Ellewee, Clanwilliam; De Hr. D. Vermeulen, Colesberg; De Hr. A. Arnholtz, Ceres; De Hr. F. C. Voigt, Franschhoek, De Hr. J. M. Johnson, George; De Hr. M. Noome, Jr. Graaff-Reinet; De Hr. N. Meyer, Kr. Hartenbosch Mosselbaai; De Hr. M. W. Theunissen, Poortvallei; De Hr. D. P. van Huyssteen, Hz, Knysna en Plettenbergsbaai; De Hr. B. Wethmar, Malmesbury; De Hr. A. Stiemens, Pretoria. De Hr. G. W. B. Wehmeyer, Langekloof; De Hr. A. P. Roux, Paarl; De Hr. C. Stander, Swellendam; De Hr. P. Korsten, Stellenbosch; De Hr. H. A. Zinn, Tulbagh; De heer A. van Dongen, Richmond; De heer M. W. Theunissen, Riversdale; De heer G. Brehm, Uitenhage; De heer P. J. Pen, Wellington; De heer C. Beck, Worcester; De heer G. de Kock, Wynberg; De heer van Blanken, Fauresmith; De heer Hugh Tinneny, Hope Town; De heer K. J. de Kok, Winburg; De heer J. S. de Villiers, Murraysburg; De heer F. S. Cornelissen, Somerset West; De Hr. A. F. Schubart, Potchefstroom; De heer J. A. D. Devenage, Williamstown.

DEEL XXXVIII. DONDERDAG, DEN 19 DECEMBER 1867. No. 3,235.

PAARLSCHE

Executeurs Kamer.

PUBLIEKE VERKOOPING
VAN KOSTBAAR

VASTGOED, ENZ.,
AAN DE PAARL.

In den Insolventen Boedel van ADRIAAN ALBERTUS VAN NIEROP, van de Paarl.

OP MAANDAG,
Den 23sten December aanst.,

ZULLEN aan den meestbiedende worden verkocht op de Plaats zelve, te Elf ure precies:

1. Zeker STUK GROND, gelegen in het noordelyk gedeelte van dit Dorp, beplant met Wyngaardstokken, in goede dragt, en voorzien van Loopend WATER; zynde Lots Nos. 7, 8, 10, 11, 13 en 14 van het verdeelde Eigendom "OPTENHORST en OLYFBOOM."

2. Des Insolvents regt en aanspraak op de jaarlyksche verdeeling van Renten in den Boedel van PIETER JACOBUS SANDENBERGH, onder een writ van "Cessio Bonorum." Het divident ontvangbaar gedurende den leeftyd van den Heer SANDENBERGH, bedroeg voor 1867, £7 5s. 10d.

Bonus zal worden gegeven.

M. VAN DER SPUY, Hz., } Gez.
G. W. STEYTLER, } Curatoren.
W. P. Bank Gebouwen, Paarl,
11 December, 1867,

J. D. HAUPT Afslager.

Kantoor van den Baljuw,
12 Dec. 1867.

IN Executie van Gewysde van het Oostelyke Distrikt Hof, in de hierondergemelde Zaken, zullen de volgende Verkoopingen plaats hebben:—

AFDEELING HOPE TOWN.

GEBRS. LILIENFELD vs. JOHN HOMES, Jzoon

Op Zaturdag, 28 December, 1867, 's morgens 10 ure, voor het Kantoor van den Adjunct Baljuw, te Hope Town, van 117 Schapen en Bokken, 3 Merries, 1 Ruinpaard, 1 Koe, 1 Kalf, 1 Os, 1 Paardenwagen en Tuigen, 1 Buggy 1 Geweer, enz., enz.

AFDEELING ALBANIE.

JOHN CROXFORD versus WALTER TARRANT.

Op Donderdag, den 19den December, 1867, 's morgens ten 10 ure, te Grahamstad, van 2 Bokwagens met Trekgoed, 1 oud Kartuig, 1 IJzeren Eg, 1 IJzeren Ploeg, 6 Koeyen, 4 Stuks Jong Vee enz.

PERCY VIGORS, High Sheriff

Publieke Verkooping
VAN
Schapen, Ossen, Bokken, Paarden en Merries.

OP VRYDAG,
den 27ste Dezer Maand;

ZULLEN op de plaats PORTER VILLE, aan de 24 Rivieren, op last van den heer F. J. Owen, publiek worden Verkocht,

4 Span gedresseerde Trek Ossen (kleurspannen.)
40 Jonge Os en en Koeyen.
400 Merino Aanteel Schapen in Extra Conditie en van Goed Ras.
120 Extra Schapen en Bokken, expresselyk opgebragt.
10 Merries en 4 Paar Ruinpaarden, byzonder geschikt voor den Landbouw.
3 Jonge Hengsten.

A. H. MOORREES, Afslager.
Malmesbury, Dec. 9, 1867.

PAARDEN.

30 Goedgedresseerde Ry- en Trekpaarden.

DE Ondergeteekende zal op MAANDAG, den 23sten DECEMBER aanst., opgeeft getal Paarden, waaronder Egale Paren, publiek doen Verkoopen aan Klapmuts Station.

J. F. HASNER.

Paarl, 10 Dec. 1867.
DE VILLIERS, MARAIS & Co., Vendu Adms.

Publieke Verkooping
Op 13 Maanden Crediet.

Op Vrydag, 3 Jan. 1868,
PRECIES TE 10 URE

ZAL de Ondergeteekende op zyne Plaats, genaamd Conterberg, publiek laten verkoopen

1000 Fraaije Merino Ooijen
1000 Dito Hamels, en
1200 Merino Lammers, 7 maanden oud, allen in extra conditie;—alsmede
20 Merries, met en zonder Veulens.

☞ Alles wat opgeveild wordt zal zonder de minste reserve worden verkocht.

J. S. VAN REENEN.
Conterberg, den 19 October 1867.
De heer J. G. STEYTLER, Gz., Vendu-Afslager.

MALMESBURY

Executeurs Kamer

Uit de Hand te Koop,

OP zeer voordeelige voorwaarden, EEN VIERDE GEDEELTE DER EIGENDOMS PLAATS "MASSENBERG," gelegen naby Saldanhabaai behoorende aan den Heer JACOB EKSTEEN.

Aanvraag te worden gedaan ten dezen Kantore.

G. A. WATERMEYER, Secretaris.

Merino Ooyen.

DE Ondergeteekende heeft te Koop, op zyne plaats "Karnmelksfontein," 200 EXTRA MERINO OOYEN.

W. F. DUCKITT.

Muilezels! Muilezels!!

Nu ontvangen per *Tai-Lee* van Montevideo,

68 Fraaije Montevideo Muilezels,

In extra conditie, van 3 tot 4 jaren oud,

ZULLEN per publieke Vendutie worden verkocht te Klapmuts Station, op

Morgen, den 20 dezer.

De Verkooping begint te half 11 ure precies.

POPPE, SCHUNHOFF & GUTTERY.
De heer J. J. HOFMEYR, Afslager.

OP bovengemelde Verkooping zal tevens worden verkocht een extra nieuwe drooge Paardenwagen.

Kaapstad en Groenepunt Trekweg Maatschappy.
(BEPERKT.)

Tenders voor de Leverancie van Voeder.

TENDERS zullen ontvangen worden aan het Kantoor van den Heer N. H. MARAIS, aan den Kaapstadschen Terminus, tot MAANDAG den 30 dezer, ten 3 ure n.m. voor de leverancie van Voeder van de ondergemelde kwantiteiten (meer of minder) en soort, vereischt voor de dienst der Maatschappy, gedurende het volgend jaar, te weten:

Omtrent 60,000 lb. Havergerven, beste kwaliteit @ per 100 lb.
5000 „ Zemels, dito dito
450 Mud Haver dito @ per mud @ 3 bushels
100 „ Garst, dito dito
5 Vrachten Kaf, dito @ per 16 Zakken

Monsters van het Voeder moeten de Tenders vergezellen, met den naam er op van de partyen die tenderen, hetzy voor de geheele kwantiteit vereischt, of voor een gedeelte er van, geleverd, hetzy binnen drie maanden van den dag der aanneming van den Tender, of anders voor het leveren van het Voeder maandelyks te Zeepunt, in hoeveelheden, op requisitie van den Superintendent.

Alle verder narigt dat vereischt mogt worden, kan vernomen worden op aanvraag by den Ondergeteekende.

Directeuren verbinden zich echter niet den laagsten of eenigen Tender aantenemen.

Op Last van Directeuren,
A. J. BRINK, Hon. Sec.

Kaapstad, 14 December, 1867.

Verloren of Gestolen

VAN de Plaats ELANDS KLOOF, aan de andere zyde van Wellington, op MAANDAG, den 9den dezer, 23 OSSEN, waaronder 4 kenbaar geteekend als volgt:—

Een tygerbonte, met effen korte vlakke Hoorns (wild van voorkomen)
Een groote bleekroode, met groote gedraaide Hoorns
Een roode Draag Os, met merk van riem op den rug en onder den pens
Een zwartbonte Os, met korte Hoorns.

Partyen die informatie geven kunnen leidende tot de ontdekking van gemelde OSSEN, zullen goed beloond worden. Schutmeesters worden vriendelyk verzocht om dadelyk aan ons er van kennis te geven, mogten gezegde Ossen in het Schut komen. Alle kosten zullen door ons worden betaald.

COMBRINCK & ROSS,
Hal, No. 4.

Kaapstad 13 Dec., 1867.

Aan Koren Boeren.

DE Ondergeteekenden zyn bereid elke hoeveelheid KOREN te ontvangen aan hunne Molens te Kaapstad en Rondebosch, op de gewone voorwaarden en conditien als vroeger. Des verkiezende kunnen Koren Boeren het voorregt erlangen om hun Koren *alleen* te Rondebosch te leveren.

J. LETTERSTEDT & Co.

14 Dec. 1867.

Paarlsche Municipaliteit.

DE GROOTE KWARTAALS MARKT zal alhier gehouden worden

Op Maandag, den 30 dezer,

En aanvang nemen des ochtends ten 6 uren.

Op last van Commissarissen,
L. F. W. WIEGMAN, Sec.
Municipaal Kantoor, Paarl,
3 December 1867.

WELLINGTON:

DE gewone KWARTAALS MARKT alhier, zal plaats hebben op

Dingsdag, den 24sten dezer,

en beginnen ten 5 ure 's morgens.

Op last van het comité,
A. W. LOUW, Marktmeester.
Wellington, 7 Dec. 1867.

HAMILTON, ROSS & CO.

LANDEN NU

Uit de Maalboot "Saxon"

EEN UITGEZOCHT ASSORTMENT

FYNE EN FANCY GOEDEREN,

EN AANZIENLYKE BYVOEGINGEN TOT HUNNEN VOORRAAD

Manchester Stapels,

Gekocht tydens de laatste daling in Katoen,

Welk zy tegen de laagste beloonende pryzen aanbieden.

ALSMEDE EEN UITGEBREID ASSORTEMENT

Gemaakte Zomer Kleederen,

De aandacht des Handels wal waardig,

Hamilton Ross & Co.

Londensche Pryzen. **UITNOODIGING.** Wezenlyk Spotkoop.

KOM EN BEZIGTIG

L. BARNETT'S
Kers en Nieuwejaars
KLEEDING,

AAN

The Standard,

100, LANGEMARKTSTRAAT.

PRIVAAT LOGIESHUIS.

DE Heer J. A. DU TOIT, Pz., van het Paarlsche Hotel, heeft een Privaat Logieshuis geopend, geheel afgescheiden van zyn Hotel, waar Kostgangers met alle mogelyke oplettendheid zul en worden behandeld.

De voorwaarden zyn zeer matig, hetzy voor Heeren die by de maand in de kost willen gaan, of voor Reizigers die de Paarl bezoeken.

De prys voor Jongens die de School in het dorp bywonen, is £2 10 per maand, met inbegrip van Kost, Logies, Bewasching en de Verstelling van Kleederen.

GETUIGSCHRIFT.—Ik certificeer by dezen dat ik eenige maanden by den Heer DU TOIT ingewoond heb als private kostganger, en behandeld ben geworden (vooral in tyden van ziekte,) met al de vriendelykheid en oplettendheid welke ik met mogelykheid konde verlangen.

HERBERT F. CURRIE,
Engelsch Onderwyzer in het Paarlsche Gymnasium.

Uitverkoop van Hoeden

TOT HET EINDE DES JAARS.

HEEREN VALE VILT HOEDEN,

TEGEN 9s.,

EN MODISCHE FANCY HOEDEN EVEN GOEDKOOP,

BY

J. L. COOKE & CO.,

No. 44, Adderleystraat, tusschen de Cape of Good Hope Bank en de Cape Town Club.

CALVINIA.

Tomlinson Broeders,
ALGEMEENE HANDELAARS.

DE HOOGSTE PRYS GEGEVEN VOOR VELLEN, HUIDEN, WOL, ENZ., IN RUIL.

Te Koop.

NIEUWE JATYHOUTEN KUIPEN, van het beste maaksel en tegen zeer matige pryzen. Aanzoek te doen ter plaatse van den Heer C. A. HAUPT, Groot Drakenstein.

HAVER.

BENOODIGD, 1000 Mudden Haver.

H. E. RUTHERFOORD & BROEDER.

MALMESBURY.

VOORHANDEN

Amerikaansche Graan Zeissen,
Ondervindt en oordeelt dan.

L. COATES & Co.

MALMESBURY.

KOORN, ROG, HAVER, GARST, enz., gekocht tegen loopende Marktpryzen, door

SMUTS, LOUW & Co.

Kennisgeving aan

KOORN BOEREN.

DE Ondergeteekenden zyn bereid om met Boeren te onderhandelen over den Koop van hunnen geheelen voorraad van

Koorn, Haver, Garst en Rogge.

De afleveringen kunnen geschieden óf aan hunne Pakhuizen in de Stad, óf aan eenig Station op den Spoorweg Lyn.

Termen: Contant by de afleveringen.

WM. McLEOD & Co.,
Ster Stoom Molens, Caledonsplein.

Geneesmiddel tegen de Koorts,

BUETTNER'S

Anti-Koorts en Maag Versterkend Middel, 2s. 6d.

DIT sterk, krachtdadig en aangenaam versterkend Middel is een geneesmiddel tegen den voortgang van de ziekte, nu ongelukkig onder ons heerschende, en wordt sterk aanbevolen door de Geneeskundige Faculteit. Het kan met goed gevolg gebruikt worden wanneer de Koorts zich vertoont, waartoor het een behoedmiddel is. Het wordt ook sterk aanbevolen in gevallen van Verlies van Eetlust, Zwakheid, Verzwakking, gebrek aan Spysvertering en verslapping van het geheele gestel.

Dit uitmunted sterkend Geneesmiddel is niet een geheim of kwakzalvery, maar wordt zeer goedgekeurd door de Geneeskundigen van de Kaapstad, by welke men zich vervoegen kan.

DOSIS: *Van een Dessertlepel vol tot een Eetlepel vol twee of drie malen per dag, volgens ouderdom van den Patient.*

Eenige Agent.—H. Hutchinson
ST. MARY'S, APOTHEEK,
ROELAND-STAAT KAAPSTAD.

Het Anti-Koorts Middel is ook verkrygbaar by den Heer W. Johnson Adderleystraat, en den Heer John Cooper Breestraat.

H. HUTCHINSON.

Executeurs Kamer.

Aandeelen in de Kaap de Goede Hoop Gaslicht Maatschappy.

In den Boedel van wylen den Wel-Ed. Heer JACOB WATERMEYER.

TENDERS zullen aan dit Kantoor aangenomen worden tot DINGSDAG, den 24 dezer, voor 34 Aandeelen in bovengemelde Maatschappy.

J. J. D. BUYSKES,
Fung. Sec. Exec. Kamer
voor zelf en mede Executeuren.

Kaapstad, 7 Dec. 1867.

KENNISGEVING.

AFDEELINGS RAAD, TULBAGH.

BY deze wordt kennis gegeven, dat de pacht van de inkomsten der ondergemelde Tollen, voor den tyd van een jaar, van den 1ste January tot den 31ste Dec., 1868, publiek verkocht zal worden aan den hoogsten bieder, op de stoep der Publieke Kantoren te Tulbagh, ten 10 ure v.m. op ZATURDAG den 28 Dec. 1867,

NAMELYK:

Tulbagh Pass Tol
Mitchell's Pass dito
Karoo Poort dito

Twee goede Borgen zullen vereischt worden voor de behoorlyke nakoming van de Kontrakten door Koopers te worden aangegaan voor een der gemelde Tollen.

J. C. WINTERBACH, Sec.
Kantoor van den Afdeelings Raad,
Tulbagh, 12 Dec. 1867.

Extra Melk Koeyen.

ALTOOS te bekomen by den Ondergeteekende tegen billyke pryzen, UITGEZOCHTE MELK KOEYEN, van zyne zoo algemeen en zoo gunstig bekende teelt.

A. B. v. N. PIEKARD.

Calvinia.

AAN belanghebbenden in de afdeeling Calvinia wordt bekend gemaakt, dat de Eigenaren van "*De Zuid Afrikaan*" den Heer L. H. GOLDSCHMIDT hebben aangesteld als hunnen Agent, met wien alle debiteuren verzocht worden hunne rekeningen te vereffenen.

MUTUEEL
LEVENS ASSURANTIE GENOOTSCHAP
VAN DE
KAAP DE GOEDE HOOP.

Bedrag van opgebouwen Fonds op 31 Mei, 1867 ..... £248,379 0

POLISSEN TOEGEKEND 2,699.

Bedrag van Premien, ontvangen van den aanvang, van 27 Mei 1845 tot 31 Mei 1867 ..... £257,952 13 4
Vorderingen op het Genootschap uithoofde van sterfgevallen, betaald £162,310 16 10
Winsten, veranderd in tegenwoordige betalingen 21,499 15 7

Directeuren:

De Heer CHARLES BELL, Voorzitter,

S. SOLOMON, L.W.R.	G. MYBURGH,
P. G. VAN DER BYL	P. A. BRAND,
J. R. MARQUARD	JAS. MURISON,
EDW. HULL,	C. MANUEL, L.V.W.

Curatoren.

DE HEEREN
P. A. BRAND, P. G. VAN DER BYL en J. MURISON,

Auditeuren,

De Heeren J. P. HERMAN en S. V. HOFMEYR
Secretaris, de Heer J. C. GIE, Junior.

Buiten Agenten.

Aliwal Noord	De Heer J. H. BROWN.
Bedford	De Heer H. HUTTON.
Beaufort	De Heer C. PRITCHARD.
Bredasdorp	De Heeren BARRY & NEVEN,
Burgersdorp	De Hh. GEB. GOLDMAN & Co.
Caledon	De Heeren BOURHILL & Co.
Ceres	De Heer WM. McINTYRE.
Clanwilliam	De Heer G. FOSTER.
Colesberg	De Heer J. T. ORTLEPP.
Cradock	De Heer C. SCANLEN.
Fraserburg	De Heer W. J. SMITH.
George	De Hr. MICH. O'CONNELL.
GraaffReinet	EXECUTEURS KAMER,
Grahamstad	De Heer W. OGILVIE,
K. Wms.Town	De Heer J. WALKER, jun.
Knysna	De Hr. P. C. METELERKAMP
Malmesbury	De EXECUTEURS KAMER
Mossel Baai	De Heer H. W. DE WET
Murraysburg	De Heer P. H. MEIRING
Natal	De Hr. T. SHEPSTONE, Jr.
Oudtshoorn	De Heer THEODOR MEYER.
Paarl	Hr. J. R. ZEEDERBERG, M.D.
Port Elizabeth	De Heer E. L. KITT.
Queenstown	De Heer S. CORYNDON.
Richmond	De Heer M. M. TAIT,
Robertson	De Hh. BARRY & NEVEN.
Riversdale	De Hh. BARRY & NEVEN.
Somerset Oost	De Heer S. J. ANNEAR.
Stellenbosch	De Heer J. WEGE,
Springbokfontein	De Heer A. R. BLEKESLEY.
Swellendam	De Hh. BARRY & NEVEN
Uitenhage	De Heer GEO. BREHM.
Victoria West	De Heer J. B. AURET.
Worcester	De Heer J. D. HUGO.

TABULAIR OVERZIGT VAN BYVOEGINGEN TOT POLISSEN.

Opgeloopen som in 1865, betaalbaar by overlyden op de assurantie van een leven voor £100, al de winsten waarop gevoegd zyn by de Polis.

Op Polissen ged. voor 1 Nov.	1864—	£102	15	9	
—	—	1863—	105	10	0
—	—	1862—	108	5	0
—	—	1861—	111	15	4½
—	—	1860—	115	5	8½
—	—	1859—	118	16	1
—	—	1858—	122	7	4½
—	—	1857—	125	18	7½
—	—	1856—	129	9	11½
—	—	1855—	133	7	7½
—	—	1854—	137	5	4
—	—	1853—	141	3	0½
—	—	1852—	144	6	6½
—	—	1851—	147	10	0½
—	—	1850—	150	13	7
—	—	1849—	154	1	4½
—	—	1848—	157	9	2½
—	—	1847—	160	17	0
—	—	1846—	164	4	0½
—	—	1845—	167	12	7½

Openlegging van den voortgang van het Genootschap op Eerste Mei van elk jaar, sedert dezelfs aanvang:

Jaren.	Getal Polissen.	Bedragen verassureerd	Jaarlyksche Inkomsten.	Opgeloopen Fonds.
1846	301	£147,200	£4674 0 0	£4,214 0 9
1847	318	156,750	5216 0 0	6,903 0 7
1848	402	211,150	6901 0 0	11,975 0 6
1849	485	263,700	8314 0 0	19,116 15 4
1850	546	299,350	10,600 0 0	24,963 0 0
1851	608	332,500	11,500 0 0	30,274 12 0
1852	630	315,712	12,058 0 0	36,971 14 7
1853	659	362,110	13,284 16 11	41,912 19 9
1854	725	396,900	15,0 0 0 0	52,120 6 9
1855	768	424,600	15,372 3 0	58,868 2 9
1856	826	485,831	17,890 18 4	73,289 16 3
1857	893	521,830	19,426 11 2	83,645 15 0
1858	966	561,355	20,302 12 3	94,060 12 9
1859	1078	652,009	24,510 3 3	106,963 9 1
1860	1229	736,280	26,682 5 4	120,479 3 9
1861	1351	809,491	29,249 6 0	139,070 1 9
1862	1476	920,486	34,379 4 7	159,804 0 9
1863	1618	146 88	35,757 8 9	172,737 6 9
1864	1718	100,87	38,287 15 8	191,451 10 9
1865	1880	1,212,651	44,016 0 0	210,561 10 0
1866	1,991	1,282,136	44,018 0 0	225,899 8 0

PREMIUM VOOR ASSURANTIEN VOOR £100 OP EENIGE LEVENS
VOOR DEN GEHEELEN LEEFTYD.

Ouderdom.	Premien. £ s. d.	Ouderdom.	Premien £ s. d.
14	1 15 5	35	2 17 6
15	1 16 3	36	2 19 0
16	1 17 6	37	3 0 6
17	1 18 6	38	3 2 3
18	1 19 7	39	3 3 9
19	2 0 7	40	3 5 6
20	2 1 6	41	3 7 5
21	2 2 5	42	3 9 3
22	2 3 3	43	3 11 3
23	2 4 1	44	3 13 4
24	2 4 11	45	3 15 6
25	2 5 10	46	3 17 9
26	2 6 10	47	3 0 3
27	2 7 10	48	4 2 9
28	2 8 11	49	4 5 6
29	2 10 0	50	4 8 3
30	2 11 [illegible]	51	4 11 2
31	2 12 [illegible]	52	4 14 2
32	2 13 6	53	4 17 4
33	2 14 9	54	5 0 8
34	2 16 1	55	5 4 2

De Premien zyn betaalbaar jaarlyks vooruit, of op begeerte van den verassureerden half-jaarlyks, met een kleine verhooging van Schaal.

Daar dit een MUTUEEL ASSURANTIE GENOOTSCHAP is, worden de winsten niet, gelyk in maatschappyen van Eigenaren, onder de Deelhebbers en Assureerders verdeeld.—Het GEHEEL behoort aan de houders van Polissen.

De winsten zullen verdeeld worden onder de houders van Polissen, op het einde van elke DRIE JAREN; en elk houder kan zyn Aandeel doen volgen by de som door hem verassureerd, of tot eene tegenwoordige betaling doen strekken, of doen aanwenden tot vermindering van toekomstige jaarlyksche premien door hem te betalen.

Personen die assureren willen moeten hunne *doopattesten* of soodanige andere bewyzen van hunnen ouderdom leveren als de Directie genoegzaam bordeelen mogt.

PERSONEN die assureren willen worden NIET belast met de FEE betaalbaar aan de Geneesheeren het Genootschap.

KANTOOR UREN VAN 9 TOT 4.

Op last van het Collegie,
C. J. C. GIE, Sec.

Slagtossen en Schapen.

70 Extra vette SLAGTOSSEN en KOETJEN,
1284 dito dito Schapen,
150 dito dito Kapaterbokken.

OP MORGEN, den 20sten DECEMBER aanst, zal opgemeld getal VEE publiek verkocht worden aan Klapmuts Station.

Paarl, 19 Dec. 1867.

P. A. M. BRINK & Co.

De Villiers, Marais & Co., Vendu Admrs.

---

500 Uitgezochte Kaapsche Schapen.

OP MAANDAG, den 23sten December aanst. zal opgemeld Vee publiek verkocht worden aan Klapmuts Statie. Zy worden gewaarborgd in eene uitmuntende conditie te zyn.

J. F. HASNER.

Paarl, 10 December, 1867.

De Villiers, Marais & Co., Vendu-Adms.

---

450 Kaapsche en Merino Schapen
250 Kapater en Aanteel Bokken,

GEKOCHT in het district Murraysburg, zullen in het dorp D'Urban, op DINGSDAG, 24sten December, publiek worden verkocht voor rekening van den Heer

ABR. B. DE VILLIERS.

J. J. Hofmeyr, Afslager.

Kennisgeving.

KENNIS wordt hierdoor gegeven dat de opbrengst van den Water Molen op de plaats "Kruisvallei" per publieke Veiling voor den tyd van Een Jaar, te beginnen Jan. 1868, zal verkocht worden op

Maandag, 23ste December aanst.,

TE 10 A.M.

Alsmede zullen applicatien ontvangen worden tot op dien datum van bevoegde personen om den Serafine in Kruisvalei's Kerk te bespelen en den zang te geleiden.

Voor verdere byzonderheden vervoege men zich by den ondergeteekende

B. J. DE VAAL, Sec.

Tulbagh, 2 December 1867.

BAZAAR.

MET dezen wordt kennis gegeven dat de Jaarlyksche Bazaar aan het Simondium, voor de School en het Zendingwerk der Nederduitsch Gereformeerde Kerk (D.V) zal gehouden worden op HELDEN, 19den Dec., aanstaande.

Alles tot ondersteuning van dat nuttig doel zal in dank ontvangen worden.

EQUITABLE

Brand Assurantie en Trust Maatschappy.

Adderleystraat, over Kerkstraat, KAAPSTAD.

Kapitaal, £25,000.

OPGERIGT DEN 1sten OCTOBER 1841.

Directeuren.—De heeren S. Solomon, (voorzitter), P. Landsberg, N. W. Meyer, R. H. Arderne, J. H. Wicht, G. Findlay, J. M. Brown, J. J. Steytler, J. M. Maynard.

Auditeuren.—De heeren E. G. Aspeling en M. Moller.

Secretaris.—De heer W. Y. Eldridge.

Agenten in de Buitendistrikten.

Aliwal (Noord),	
Beaufort ...	De heer C. Pritchard.
Bredasdorp...	De heeren Barry en Neven.
Burghersdorp	De hh. Goldman Broeders & Co.
Caledon ...	De heer S. T. Hull.
Clanwilliam	De heer C. M. Fryer.
Colesberg ...	De heer J. R. Will.
Cradock ...	De heer E. Gilfillan.
Dordrecht ...	De heer P. J. Marais & Co.,
George ...	De heer M. O'Connell.
Graaff Reinet	Executeurs Kamer.
Grahamstad	De heer E. Haw.
Hanover ...	De heer M. M. Tait.
Heidelberg...	De heeren Barry en Neven.
Hope Town	De heer H. M. Harvey.
King W. Town	De heer J. Tudhope.
Knysna ...	De heer W. Groom.
Lady Grey...	De heer M. A. Fraundorfer.
Ladysmith...	De heeren Barry en Neven.
Malmesbury	De heer A. H. Moorrees.
Middelburg	De heer W. A. Wentzel.
Montagu ...	De heeren Barry en Neven.
Mosselbaai...	De heer J. Cairncross.
Murraysburg	De heeren H. Mosenthal & Co.,
Napiersdorp	De heeren Barry en Neven.
Oudtshoorn	De heer T. Meyer.
Port Beaufort	De heeren Barry en Neven.
Port Elizabeth	De heer E. L. Kift.
Queenstown	De heer F. B. Brown.
Richmond ...	De heer M. Tait.
Riversdale ...	De heeren Barry en Neven.
Robertson ...	De heeren Barry en Neven.
Simonstad —	De heeren P. D. Martin.
Somerset (Oost)	De heer John Hughes.
Stellenbosch	De heer J. Mader.
Swellendam	De heeren Barry en Neven.
Uitenhage ...	De heer G. Brehm.
Victoria (West)	De heer C. Pritchard.
Wellington...	De heer A. J. Bulterman.
Worcester ...	De heer J. D. Hugo.
Willowmore	De heer J. F. Sewell.

BRAND DEPARTMENT.

Voor de Verzekering van Losse en Vaste Goederen tegen Brandschade, volgens den aard van de Risico.

Een Bonus van 15 pCt. wordt toegestaan by de vernieuwing van Premien op Polissen.

Polisen Gratis.

TRUST DEPARTEMENT.

Voor de administratie van Boedels of ander Eigendom als Executeuren, Curatoren, Redderaars, Voogden of Agenten, op de liberaalste termen.

Beleeningen toegestaan hetzy op eerste Verband van Vastgoed of op pand van Aandeelen.

W. Y. ELDRIDGE, Sec.

PAARLSCHE BRANDERY

De Ondergeteekende heeft de eer aan het geachte Publiek bekend te maken, dat hy voor den Handel is OPENEN, den Wel-Ed. Heer J. C. BERTHAUS, op zyne Pleisterplaats, de Kaapstad, als zyne eenige Agent heeft benoemd, welke zyne Brandery, de Kaapstad en alle Buitenplaatsen, Winkels, door Kolonie, en de Steenen van alle Soorten voor GEBOUWEN van gemeldde plaatsen, door Agt-dd. met de uitgesteende voordeelen, worden uitgeleend.

Paarl, 1 November 1867. J. C. VOIGT, Jr.

Boyveau Laffecteur's Rob.

authoriseerd en opgenomen door de Geneeskundige Faculteit van Frankryk.

DEZE SYROOP, toebereid en als echt gewaarborgd door de naamteekening van Dr. Girandeau de St. Gervais, is voortreffelyker als de essen en syropen van Sarsaparilla, Luisinier, Jodine en Potassium en andere kuurachtige toebereidsels zynde gemakkelyk te verduwen, en aangenaam voor smaak en reuk. De Rob wordt aanbevolen door de Geneeskundige Praktijnen van alle landen voor de genezing van Douwworm, Gezwellen, Kanker, Verzweringen, ontaarde *gales* Scheurbuik, Schurft, en Witte Vloed. De Rob de Boyveau Laffecteur is nuttig voor de radikale genezing, en in een zeer korten tyd, van scherpen witten vloed, en nieuwe en oude aanstekelyke kentekenen. De Rob geneest vooral syphilitische ziekten, hetzy primitief, of voor de tweede of derde reis.

De Handel wordt voorzien by referte aan den Ondergeteekende.

Dr. Girandeau de St. Gervais.

12, Rue Richer, Parys.

Algemeen Depôt, in de Kaapstad—L. Avery.

Bron's Injectie.

DE eenigste die geneest zonder er iets bytevoegen Onfeilbaar tegen de hardnekkigste syphilitische ziekten, en voortreffelyker dan eenige behandeling met Copaiba, enz., die alleen de maag vernielen.

30 jaren Welslaging.

Parys, by Bron, Chemist, No. 18, Boulevarp Magenta. Algemeen Depôt:—In de Kaapstad, L Avery, Kirkman en Koller.

T. Natal: Edwin L. Challinor.

Westelyke Provincie Bank.

PAARL.

Nominaal Kapitaal,	...	... £50,000
Opbetaald Kapitaal,	...	... 30,000
Reserve Fonds,	...	... 10,000

Directeuren,

Wel-Ed. Hr. J. R. ZEEDERBERG, M.D. Voorzitter.
— A. J. LOUW.
— MELT VAN DER SPUY, Hz.
— A. J. BECKER,
— P. DE V. MOLL,
— J. J. PROCTOR, M. P.
— J. SMUTS, M.D.

DE Bank geeft Renten op vaste Deposita, als volgt
3 Maanden en daarboven, ... 3 per Cent.
6 „ „ ... 4 —
12 „ „ ... 5 —

Directeuren vaceren Dingsdags en Vrydags, 's morgens 10 ure, om over Applicaties voor Disconto te beslissen.

DE Malmesbury Landbouw vertoonsig zal plaats hebben op WOENSDAG, den 4den dag van Maart aanstaande. Verdere byzonderheden zullen volgen.

WM. DE SMIDT, Junr. Hon. ec.

Malmesbury, 9 December 1867.

Kaapsche Handels Bank.

36, ADDERLEYSTRAAT.

OPGERIGT IN 1854.

Ingeschreven Kapitaal	£144,000	0 0
Opbetaald Kapitaal en Opgeloopen Winsten	97,115	1 11

Directeuren.

De Wel-Ed. Heer J. C. BERRANGE. Voorzitter.
— R. M. ROSS,
— J. J. STEYTLER, Jun.
— W. J. van de VEN.
— A. B. HARRIES,
— N. W. MEYER.
— CHARL MARAIS.
— D. A. de VILLIERS.
— J. J. HOFMEYR, Jz.

AANZOEKEN voor DISCONTOS in overwegin wordt genomen op MAANDAG, WOENSDAG en VRYDAG in elke week.

De Bank geeft renten op loopende Deposita tegen 3 pCt. op het minimum saldo van inleggers, op soms men niet minder dan £5 gedurende elke maand.

Op Vaste Deposita:

3 maanden 5 pCt. per jaar

Voor 2 maanden onder 12 maanden, 4 pCt. per jaar.

TOBIAS MOSTERT, Kassier.

KAAP DE GOEDE HOOP
Trust en Assurantie Maatschappy

No. 41, HEERENGRACHT, KAAPSTAD.

OPGERIGT 1840,

En later bekrachtigd by Ordonnantie van den Gouverneur en den Wetgevenden Raad,

IN 5000 AANDEELEN VAN £25 ELK

KAPITAAL,—£22,500.

Voor de Assurantie van Vaste en Losse Goederen tegen Brand, en de Administratie van Boedels.

DIRECTEUREN:

Wel-Ed. Heer R. P. Dobie, Voorzitter.
Wel-Ed. Hr. W. Hiddingh, Wel-Ed. Hr. T. Hall,
„ „ T. Ansdell, „ „ J. King,
„ „ F. F. Rutherfoord, „ „ J. B. Ebden
Eiele Heer E. Landsberg

AUDITEUREN:

Wel-Ed. Heeren John Ross en T. E. Jones.

BRAND ASSURANTIE DEPARTEMENT.

PREMIEN (KAAPSTADS RISICO) PER £10.

	Onder Plat.	Onder Leyen of Paneen Daken.	Rieten Daken.
Private Woonhuizen.....	2s. d.	3s. d.	12s. 6d
Winkels en Pakhuizen, geene gevaarlyke goederen bevattende.....	4s. d.	5s. d.	15s. 6d.
Winkels en Pakhuizen, gevaarlyke goederen bevattende.....	5s. d.	6s. d.	17s. 6d.
Gebouwen waarin gevaarlyke ambachten gedreven worden.....	6s. 8d.	7s. 6d.	Speciale

Speciale Assuranties naar den aard der risicos

W. L. MILLARD Sec.

DE JAARLYKSCHE
Landbouw en Bloemkweekery Vertooning
VAN HET
Kaap de Goede Hoop Landb. Genootschap.
ZAL GEHOUDEN WORDEN
IN DE KAAPSTAD

OP WOENSDAG, den 26sten FEBRUARY aanstaande. Gedrukte Prys Lysten, Reglementen, enz. zyn te bekomen aan 's Genootschaps Kantoor, Mutuele Gebouwen.

J. C. HOLDING, Secretaris.

SUBIET OVERLEDEN.—Op den 12 December 1867, heeft het den Heer van Leven en Dood behaagd subiet van myne zyde weg te nemen, myne geliefde Echtgenoote A. H. Van der Merwe, geboren Marais, in den ouderdom van 22 jaren, een maand en 28 dagen, zynde zy by toeval door een zware koude aangetast die oogenblikkelyk stuipen verwekte, en niettegenstaande dat er dadelyk geneeskundige hulpe was, is zy binnen den tyd van een uur gestorven. Hoe zwaar deze slag voor my en hare betrekkingen was, is ligt te bedenken.

J. F. van der Merwe, Wz.,

Wellington den 14 Dec., 1867.

Fransche Medicynen

Toebereid door Grimault & Co., *Chemistes van Z. K. H. Prins Napoleon, Parys.*

DEZE verschillende Medicynen vertegenwoordigels de laatste geneeskundige ontdekkingen, gegrond op de beginsels van Schei- en Geneeskunde. Zyn moeten niet verward worden met geheime of kwakzalvers middelen, daar hunne namen hun zamenstel genoegzaam aantonen; eene omstandigheid welke ze heeft doen waardeeren en voorschryven door de faculteit over de geheele wereld. Zy verschillen zeer van die talryke Medicynen die in de Couranten gradt verteerd worden als geschikt om alle denkbare kwalen te genezen, daar zy slechts aangewend kunnen worden in zeer weinige ziekten. In Frankryk bestaan de strengste wetten omtrent den verkoop van geneeskundige toebereidsels, en slechts die welke door de Geneeskundige Akademie onderzocht en krachtdadig gebleken zyn, hetzy in de Hospitalen, of in de praktyk van de voornaamste Doctoren, worden door de Regering vervoorloofd. Dit feit moet een waarborg zyn voor de uitmuntendheid der Medicynen van de heeren Grimault & Co.

Dr. Lera's *vloeibare Phosphate van Yzer:* De nieuwste en meest geachte Medicyn in gevallen van chlorosis, pynen in de maag, moeijelyke spysvertering, dismenorrhea, algemeene verzwakking, en armheid van bloed. Zy wordt vooral aanbevolen ter regeling van de werking der natuur, en aan alle swakke vrouwen zoowel als personen die aan zwakheid van welken aard ook lyden. Zy is by uitnemendheid de bewaarster van gezondheid in alle warme en verslappende luchtstreken.

LEVER TRAAN NIET MEER NOODIG.

Grimault's *Siroop van gesuikerde Ramenas.* Deze Medicyn is met het beste gevolg toegediend in de hospitalen van Parys. Zy is eene volkomen plaatsvervangster van Lever Traan, en is zeer heilzaam bevonden in borstziekten, huidziekten, zenuwwater, geepsheid, zenuwverslapping, en verlies van eetlust. Zy vervieuwt het gestel door bloedzuivering, zynde het vermogendste depurgatief dat bekend is. Zy is ook met het beste gevolg aangewend in huidziekten. Verder zal zy bevonden worden zeer heilzaam te zyn voor jonge kinderen onderhevig aan vochten en verstopping der klieren.

TERING GENEZEN!—*Grimault's Siroop van Hypophosphite van Kalk.*—Deze nieuwe Medicyn wordt beschouwd als het voortreffelykste middel in Longkwalen. Zy neemt de ernstigste symptomen weg. De hoest wordt verlight, uitwazeming in den nacht houdt op, en de lyder herstelt spoedig.

N.B. Men lette wel dat de naamteekening van *Grimault & Co.*, aan de flesch gehecht is, daar deze Siroop kan worde nagemaakt.

Moeijelyke of pynelyke Spysvertering.—*Dr. Burin du Buissons verterende Klontjes.* Deze heerlyke preparaat wordt altoos voorgeschreven door de beroemdste Geneeskundigen in Frankryk, in gevallen waar de verterings organen buiten werking zyn, zoo als gastritis, gastralgia, lange en moeijelyke vertering, wind in de maag en ingewanden, vermagering, geelzucht, en lever en lenden kwalen.

Zenuw Hoofdpyn, Neuralgia, Diarrhœa, Persie, dadelyk genezen door Grimault's GUARANA.—Deze planten stoffe welke in Brazilie groeit, is sedert onheugelyke tyden aangewend ter genezing van inflamatie der ingewanden. Zy is sedert onlangs gebleken van de grootste dienst te zyn in gevallen van cholera, daar zy een behoedmiddel is en een geneesmiddel in gevallen van diarrhœa.

Huidziekten genezen.—*Dr. Cazenave's Pillen.*—De krachtdadigheid deser Pillen is bevestigd na eene twintigjarige ervaring in het Hospitaal van St. Louis, te Parys, onder het bestuur van Professor Cazenave, opperste geneesheer. Dit hospitaal is byzonder voor de genezing van huidziekten.

Moeijelyke Spysvertering braken gedurende zwangerheid en zeeziekte genezen.—Grimault's Pepsine Elixir.—Pepsine ondergaat geene verandering in deze heerlyke preparaat. Zy zal dus de voorkeur hebben boven Pepsine Poeders of Pillen. Zy is by uitnemendheid een digestive medicyn en tevens een zeer aangename tafel likeur.

De heeren Grimault & Co. vestigen de aandacht der faculteit en van het *publiek* op het feit dat echte Pepsine alleen in Frankryk toebereid wordt. Zy is oneindig beter dan alle andere dikwyls genomen uit het binnenste van zwynen.

MATICO.—*Inwendig of plaatselyk nieuw geneesmiddel.*—Grimault & Co., Parys.—Dit nieuw middel wordt toebereid van de bladeren van een Peruaansche peperstruik, Matico genaamd, en geneest dadelyk en onfeilbaar, zonder vrees voor inflamerende gevolgen. De groote meerderheid der doctoren in Parys, Rusland, Duitschland en Nieuw-York gebruiken thans geen ander middel. Volledige voorschriften gaan met iedere flesch of pakje, of een opheldernde verhandeling zal postvry gezonden worden.

Engborstigheid.—Indisch Cigaretten, *bereid met de Essens van Cannabis Indica.*—Wonderlyke uitkomsten zyn verkregen van het gebruik dezer cigaretten, door personen lydende aan benauwdborst en andere luchtorganen.

N.B.—Al de bovenstaande geneeskundige preparatien gaan vergezeld van aanwyzingen omtrent de manier waarop zy gebruikt moeten worden.

Algemeen Depôt:—Te Parys, by Grimault & Co., No. 45, Richelieustraat.

Londen:—By Newberg & Zonen, No. 45, Kerkhof.

Kaapstad:—By L. Avery, Gros Agent.

HOEST, ENGBORSTIGHEID, EN AANVANKELYKE TEERING worden volkomen genezen door

KEATING'S HOESTKLONTJES.

Oordeelende volgens de ontzaggelyke aanvraag, staat dit ALGEMEEN GENEESMIDDEL nu boven aan in de publieke gunst en vertrouwen; deze uitkomst is verkregen door den toets van vyftig jaren ondervinding. Deze Klontjes zyn verkrygbaar in iedere Britsche Kolonie, en door geheel Indie en Chine waar zy ook ingevoerd zyn, zyn ze hoog gewaardeerd Voor Hoest, Engborstigheid en alle aandoeningen van de Keel en Borst zyn zy het aangenaamste en krachtdadigste geneesmiddel.

Toebereid en verkocht in doosjes en fleschjes van verschillende grootte, door THOS. KEATING Chemist, enz., 79 St. Pauls Kerkhof, London. In het klein verkocht door alle Droogisten en Patent Medicyn verkoopers der wereld.

DE PAARLSCHE

Executeurs Kamer.

Kapitaal £40,000 Sterling.

In 200 Aandeelen van £200 Elk.

TER Administratie van Eigendommen en Boedels waartoe dezelve mogt aangesteld worden als Executeuren, Administrateuren, Agenten, Curatoren en Voogden van Minderjarigen zoo wel als Trustees en Insolvente Boedels, enz. enz.

Directeuren.

De Wel-Ed. Heer J. R. Zeederberg. M.D Voo
— B. P. du Plessis
— M. van der Spuy, Hz.
— P. J. Retief, Fz.
— I. A. J. Roos
— J. D. Beyers, Dz.
— A. J. Louw,

AUDITEUREN:

De Wel-Ed. Heeren H. J. Hugo, en T. Roos, Tz.

Directeuren vaceren elken Woensdag aan het Kantoor der Kamer Westelyke Provincie Bank Gebouwen

I. HORAK de VILLIERS, Sec.

Kaapstad & Wellington Spoorweg

TYDTAFEL.

Van en na den 1sten Dec. 1867, en tot nader Kennisgeving.

	Passagiers en Goederen.	dito en dito Goederen. 1	2
HEEN.			
Vertrek van Kaapstad,...		7 16	3·40
„ Zoutrivier,...		7.25	3·50
„ D'Urban Weg		7 53	4·20
„ Kuils Rivier*		*8·3	4·30
„ Eersterivier...		8·21	4·52
„ Stellenbosch...		8·41	5·23
„ Klapmuts ...		9·23	5·57
„ de Paarl		9·46	6·20
„ Lady Grey Brug		9·54	6·28
Aankomst te Wellington...		10·13	6 47
TERUG.			
Vertrek van Wellington ...		6·30	3 0
Lady Grey Brug		6·48	3·18
„ de Paarl ...		6·58	3·28
„ Klapmuts ...		7.21	3·51
„ Stellenbosch...		7.55	4 25
„ Eersterivier...		8·26	4·56
„ Kuils Rivier*		*8 41	5·11
„ D'Urban Weg		8·54	5·24
„ Zoutrivier		9·18	5·50
Aaankomst te Kaapstad ...		9·26	6·0

JAMES DELL,
Agerende Treinbestierder.

* Deze Treinen houden stil aan Kuils Rivier op Maandag en Zaturdag, wanneer er Passagiers zyn om op of af te klimmen.

MAANS VERANDERINGEN.

26 Nieuwe Maan Ou. 53m. 's Voormiddags
Jan. 3 Eerste Kwartier 5u. 17m 's Namiddags
10 Volle Maan..... Ou. 7m. 's Namiddags

DE

Zuid-Afrikaan

Kaapstad, den 19 Dec. 1867.

DE EDELE ROBERT LOWE OVER DE OPVOEDING.

EEN paar nommers geleden gaven wy kortelyk ons gevoelen omtrent de meest gangbare manieren om voor de verstandelyke ontwikkeling onzer jeugd te zorgen. Wy waren niet van plan om zoo spoedig weder op de beschouwing van dit onderwerp terugtekomen, ofschoon wy toen opregt geloofden en nog gelooven, dat onze inzigten volkomen juist waren, en, het onze pligt was om ze by het publiek ter aanneming aantedringen, dat ongetwyfeld misleid wordt door authoriteiten wier uitspraken het natuurlyk wil eerbiedigen, en wier invloed, uit een lokaal oogpunt gesproken, algemeen als onwederstaanbaar wordt beschouwd. Wy hebben meer dan eenmaal gezegd, dat het koloniale stelsel van Opvoeding, dat nu heerscht hoogst gebrekkig is. Inderdaad zyn wy zoo ver gegaan om te zeggen, dat het byna erger dan nutteloos is. Wy gaan nu een weinig verder en zeggen dat het bepaald nadeelig is, en het blykt dat wy in dit opzigt geen zier slechter er aan toe zyn dan onze buren, die op eene veel hoogere beschaving aanspraak maken.

By gebrek aan eenig vraagstuk van groot koloniaal belang, gelooven wy niet beter te kunnen doen, dan de aandacht van het publiek op het belang der Opvoeding in 't algemeen, en in 't byzonder op haar doel en de middelen, die tot hare ontwikkeling worden aangewend, te vestigen. Onze lezers weten dat wy het nut eener school niet naar het getal berekenen dat haar bezoekt. Zy weten ook dat wy over 't algemeen van gevoelen zyn, dat de onderwyzer, die naar plaatselyke populariteit jaagt en ze ook verwerft, een man is die, als hy er slaagde om al zyne leerlingen tot zyn eigen verstandelyken standaard te verheffen, hen noch veel meer noch veel minder onbeteekenend in de schaal der menschheid zou maken dan hy zelf. Terzy er daarom een nieuw element worde ingevoerd, zal de gang onzer verstandelyke vorderingen eenvoudig die van het molenpaard zyn, namelyk, een eindeloos ronddraayen in sleurwerk, zonder een enkelen duim te vorderen—kortom, geheel beweging, maar geen vooruitgang.

Onze heterodoxe inzigten omtrent wat de Opvoeding behoort te wezen, zyn onlangs door een zeer hoog gezag in Engeland ten volle bevaamd, namelyk door geen minder personaadje dan de Edele Robert Lowe, L.L. Zyn openingsrede spraak aan de "Edinburgh Philosophical Institution" werd door hem op 1 November ll. uitgesproken, en wy zyn verzekerd dat onze lezers, by gebrek aan eenig belangrykkoloniaal nieuws, ons zullen vergeven, als wy zyne lezing *in extenso* geven. Zy zal de lezing wel beloonen; maar om niet al te veel van onze ruimte of het geduld onzer lezers te vergen, zyn wy van plan haar in eene reeks artikelen te geven. Zy legt naar onze meening den byl zoo krachtig aan de wortels van bestaande valsche theorien omtrent de Opvoeding, dat wy naauwelyks gelooven onze lezers om verontschuldiging te moeten vragen dat wy haar dus geheel in onze kolommen opnemen.

De Edele heer spreekt dus:—

"De Opvoeding is een onderwerp van algemeen belang, en de kwestie van den dag. Het is een zeer moeijelyk vraagstuk, waarover groot verschil bestaat. Het verdeelt zich natuurlyk in twee takken—de Opvoeding der armen of elementair onderwys, en die der middel en hoogere klassen:—Aan alle kanten is men het nu eens dat het onderwys der armen niet gansch en al aan byzondere onderneming moet worden toevertrouwd, maar het ook tot de pligt van den Staat behoort. De Staat stelt in de zaak der Opvoeding niet het godsdienstige, maar het wereldlyke element voor. Het volksonderwys is even goed een gedeelte van de pligten des Staats als het maken van wetten, de administratie der regering, de regeling zyner buitenlandsche zaken, het bestuur zyner Land- en Zeemagt, de regterlyke funkties der regering. De regering mag het volksonderwys evenmin verontachtzamen, als b. v. de bescherming van het personeel eigendom, de handhaving der nationale eer buitenlands, of het maken van wetten voor de welvaart des lands. Het tegenwoordige stelsel voldoet zeker niet aan die eischen, want in Engeland heerscht het stelsel, dat de regering verpligt is het volk te doen onderwyzen, maar niet eene plaats mag bekleeden, die haar in staat stelt zulks te doen.

De Regering bezit geen initiatief. Er is geen Minister van Onderwys. Het initiatief berust by private personen, de Regering kan geene school oprigten waar zy noodig is. Zy kan slechts volgen waar de private onderneming haar leidt. Als sommige menschen goed genoeg zyn om scholen op te rigten behoort de Regering hen te helpen; waar zy echter niet worden opgerigt kan de Regering niets doen, en het gevolg is dat, daar het geld het meest voor den dag komt waar het onderwys het overvloedigst is, het geld die Regering wordt uitgegeven om hulp te geven waar dat het minst noodig is, en ingehouden waar de grootste behoefte bestaat. Dit is een voornaam en innerlyk gebrek van het stelsel, dat op godsdienstyver en godsdienstig gevoel gegrond, natuurlyk geheel vrywillig moest zyn, daar men niet door eene Parlementsakte godsdienstyver en godsdienstig gevoel kan in het leven roepen, maar slechts handelen waar beiden bestaat. De Regering van Engeland staat dus in de onwaardige positie van slechts den wil van byzondere personen te volgen, en met de armen over elkaar geslagen toe te zien dat geheele massas van de bevolking van dit land in miedaad en onkunde op groeijen uit gebrek aan die help, welke aan plaatsen met middelen genoeg om scholen opterigten, te ondersteunen en in stand te houden, worden verkwist. Dit mag niet langer zoo blyven; men mag niet langer een groot getal onzer medeburgers zonder onderwys laten; vroeger was het een groot kwaad, nu is het eene kwestie van zelfbehoud, waarvan het bestaan of niet bestaan der constitutie en inrigtingen afhangt, en als het Parlement niet krachtdadig de zaak aanvat verzuimt het geheel en al zyn pligt, en op hen die zulk een maatregel tegenstand bieden rust de zwaarste verantwoordelykheid, die een sterveling op zich kan nemen. (Toejuiching.)

Het eerste offer dat de voorstanders en vrienden van het tegenwoordige stelsel zullen moeten brengen is het toezigt der godsdienstige gezindheden. (Toejuiching.) De Staat moet zich geheel tot het wereldlyke deel van het onderwys bepalen, en opgeven wat hy tot hiertoe bezeten heeft—een soort compagnieschap met de verschillende godsdienstige ligchamen. (Toejuiching). Ik geloof ook dat de tegenwoordige scholen zoo nuttig mogelyk kunnen worden gemaakt voor het onderwys van alle klassen Harer Majesteits onderdanen, en dat dus de Staat voortaan geene toelagen uit 's lands kas voor de ondersteuning van bestaande of op te rigten scholen moet geven, tenzy "personen van alle gezindheden worden toegelaten zonder dat er iets gedaan wordt dat hunne gevoelens kan kwetsen."

BEETWORTEL SUIKER.

ONLANGS hebben wy onzen lezers den inhoud mede gedeeld van eene brochure van den heer Jules Joubert, over de beetwortel cultuur te Australie. Thans vestigen wy hunne aandacht op eenen brief van onzen stadgenoot, den heer A. B. de Villiers, welke naar ons inzien zeer kostbare wenken en raadgevingen bevat. De vraag is dikwyls gedaan: wat kunnen wy doen om onze hulpbronnen te vermeerderen? En even dikwyls was het antwoord: veel, zeer veel, maar de wil ontbreekt. Men houdt zich zoo gaarne aan den ouden sleur. Niettegenstaande den verval des wynhandels, worden er nog by voortduring degenen gevonden die dwaas genoeg zyn, oude wyngaarden door nieuwe aanplantingen te doen vervangen, ja die hunne reeds uitgebreide wyngaarden nog verder uitbreiden! Wat moet het einde van dit alles zyn, anders dan volslagen onderganz? Er zyn er die een aanvang hebben gemaakt met de katoenteelt, maar hoe ver hebben zy het gebragt? Anderen leggen zich toe op de aanplanting van den moerbezieboom voor de zydeteelt, en gaarne hopen wy hun arbeid met het beste gevolg bekroond te zien. Beide die ondernemingen hebben evenwel hare bezwaren,—bezwaren veel grooter dan die verbonden aan de beetcultuur. Wordt deze laatste tak van nyverheid op groote schaal voortgezet, dan waarborgt de ervaring van Frankryk ons dat ook wy daarin zullen slagen. En onze grond en ons klimaat zyn daarvoor veel meer geschikt dan die van Frankryk. Werden de door den heer de Villiers aan de hand gegeven byeenkomsten gehouden, en wordt men het onderling eens tot de cultuur van den beetwortel overtegaan, dan besluite men tevens tot de daarstelling van de vereischte fabrieken.

Aanstellingen.—De heer J. L. Beyers, als vrederegter voor het distrikt Caledon; de heer C. W. Pearson, als dito voor het distrikt Bathurst; de heer A. de Pass, als dito voor de distrikten Wynberg en Simonstad; de heeren R. Taylor, M. Jennings, J. C. Hunt, R. M. B. Fielding, W. H. Kirkland, C. Browalie, A. Bissat, H. Thomson en J. C. Kayser, om certificaten van burgerschap te verleenen aan inlandsche vreemdelingen; de heeren J. C. Warner, C. Cobbe, E. J. Warner, H. B. Warner, W. M. D. Fyson, J. Austen, J. Burnet, H. Green en W. B. Chalmers om passen te verleenen aan inlandsche vreemdelingen.

Boedels in handen van den Meester gesteld, Dec. 14den, 1867.—Henry Hasler, van Burghersdorp; baten, £690 13s. 3d.; lasten, £178; tekort, £87 6s. 9d. Hendrik Kruger, van Kaapstad, kabinetmaker; baten, £64 18s. 4½d.; lasten, £117 8s; tekort, £52 9s. 7½d.; Edward Baskett, van Kaapstad, barman (2de overgave); baten, £64 12s.; lasten, £96 4s. 6d.; tekort, £21 12s. 6d. David Jacobus de Villiers, vroeger van Durban, nu van Victoria West, gedwongen sequestratie, provisioneel toegestaan, baten en lasten onbekend.—16 Dec.—Wessel Marthinus Oosthuyzen, W.L.z., van Riversdals, landbouwer; baten, £344 17; lasten, £469 10 8; te kort £124 13 8.—Marthinus van Niekerk van Rosenen, van Jan Bisjeskraal, Kaapsche afdeeling, boer; baten, £91 17; lasten, £242 12 9; te kort, £157 15 9.

Byeenkomsten.—Op 's meesters kantoor, boedels van H. Kruger en E. Baskett, eerste en laatste, 24 Dec.—Op het magistraats kantoor, Riversdale, boedels van W. M. Oosthuyzen, W. Fz. en C. J. de Jager, Lz., eerste en tweede, 28 Dec. en 4 Jan., op dito, Fort Beaufort, boedel van J. H. Potgieter, eerste en tweede, 4 en 11 Jan. Op dito, Albert, boedel van H. Hasler, eerste en tweede, 3 en 9 Jan.

Gehoudene Byeenkomsten, 18 Dec. 1867.—*Re* F H Berghuys, eerste, waarop eene verderegting werd ingeleverd voor £18 15.—*Re* J F Stemmet, eerste en finale, waarop vorderingen werden ingeleverd voor £77 13 5, en J G Steytler als curator werd benoemd.—*Re* J Gangel, waarop vorderingen werden ingeleverd voor £64 19, en M A Bergh als curator werd aangesteld.—*Re* E T Tredres, verdaagde eerste en laatste, waarop J G Steytler tot curator werd benoemd. Nadat de insolvent onder eede gehoord was, werd besloten hem toestemming te geven zyne meubelen over te nemen, mits hy de verschuldigde huur en de kosten van sequestratie betaalt.—*Re* F D Hanser, tweede, waarop vorderingen voor £836 19s 10d werden ingeleverd, en G W Steytler als eenige curator werd gekozen.—*Re* N G Koefoed, tweede, waarop vorderingen voor £349 7s 6d werden ingeleverd en T Glynn als curator gekozen werd. *Re* S. Raban, tweede, waarop vorderingen voor £406 9 2 werden ingeleverd, en J F. G. Pietersen als curator werd gekozen. *Re* J Townsend, tweede, waarop eene schuld van £3 235 6 11 bewezen en C Coleman als curator gekozen werd. *Re* S J Mostert, junr., tweede, waarop vorderingen van £3079 15 werden ingedient en F J Broers als curator werd gekozen.—*Re* D J Dyke, derde, waarop eene vordering van £15 1 werd ingeleverd. Men besloot het vastgoed door den curator te doen verkoopen als geadverteerd en dat des vereischt bonus worde gegeven.—*Re* M Moller, derde, waarop vordering voor £71 9 10 werden ingeleverd, en besloten werd; het verslag des curators aantenemen, met de daarin vervatte suggestien, alsmede om het vastgoed op de gewone wyze te verkoopen, des vereischt met bonus, en eindelyk, dat het verzoek des insolvents om zyne meubelen, worde geweigerd.—*Re* R. Weelle, derde, waarop eene vordering voor £26 4, werd ingeleverd en besloten: het vastgoed in January te verkoopen op gewone voorwaarden, des vereischt met bonus; alsmede dat het aan den curator gelaten worde om te beschikken over de meubelen door mejuffrouw Weelle gebruikt.

Gedwongen Sequestratie.—De boedel van David Jacobus de Villiers, vroeger van D'Urban, nu van de afdeeling Victoria West.

Intestato Boedels.—Byeenkomsten van de naaste bloedverwanten en crediteuren zullen gehouden worden in de boedels van H. M. J. van Rensburg en nagelaten man W. P. Grobbelaar, op het magistraats kantoor, Middelburg, 31 Jan. J. S. Maalin en nagelatene weduwe, op dito Grahamstad, 29 Jan.

Wellington en Wynberg Spoorwegen.—De bruto ontvangsten op de beide lynen, voor de maand November, zyn geweest £3,140 3s. 8d.

Z. A. Athenæum.—De jaarlyksche toewyzing van pryzen zal op morgen ten 11 uur plaats hebben. De heer Porter zal den stoel bekleeden.

Aandeelen.—De heer L. P. Cauvin heeft Zaturdag ll. op de stoep van de Beurs 5 aandeelen in de Groenepuntsche Trekweg Maatschappy verkocht voor £1 15s. elk.

Aankomst der "Celt."—De *Celt* kwam Maandag morgen vroeg van Algoabaai in de Tafelbaai aan, na eene passage van iets meer dan twee dagen. Zy heeft een kostbare lading koloniale produkten aan boord. Kapitein Bayntun rapporteert dat hy ten westen van Mosselbaai zwaar weder heeft gehad. De *Celt* heeft hier eene lading ingenomen en vertrekt heden met de gewone maal naar Engeland. De post sluit te 1 ure.

Z. N. M. Stoomboot "Sumatra," 4 stukken, is op ll. Maandag avond de Tafelbaai binnengeloopen om een voorraad kolen. Zy is van Holland en naar Batavia bestemd. Op de reis is zy te St. Vincent aan geweest.

De Bandiet Matthysen.—De Gouverneur heeft beslist dat de wet hares loop moet hebben in de zaak van Valentyn Matthysen, die alhier te Colesberg onder doodvonnis zit wegens den moord zyner vrouw.

De Koorts.—De volg

THE

Zuid Afrikaan.

Cape Town, December 19, 1867

THE HON. R. LOWE ON EDUCATION.

A COUPLE of issues ago, we briefly gave our opinion on the accredited modes now in vogue of providing for the intellectual training of our youth. We had no intention of returning so soon again to the consideration of this subject, although we sincerely believed then, and believe still, that our views were perfectly correct, and that it was our bounden duty to urge their acceptance on the public, misled as it undoubtedly is by authorities whose dicta it is naturally disposed to respect, and whose influence, locally speaking, is generally found to be irresistible. We have more than once said that the colonial system of education now in operation is desperately defective. In fact we have gone the length of saying that it is almost worse than useless. We now go a little farther, and say that it is positively mischievous, and it will appear, that in this respect, we are not a bit worse off than our neighbours, who lay claim to a much higher civilization than we do.

In the absence of any question of exciting Colonial interest, we think we cannot do better than direct the attention of the public to the importance of Education generally, and especially to the subjects of it, the objects of it, and the modes in use for its development.

Our readers know that we do not estimate the efficiency of a school by the numbers that attend it. They know also, that our opinion is, that, generally speaking, the teacher who caters for and succeeds in attaining local popularity, is such an individual that were he successful in elevating his whole charge to his own intellectual standard, they would be neither much more nor much less insignificant in the scale of humanity than he is himself. Unless therefore we have the introduction of a fresh element, the course of our intellectual progress will be simply that of the mill horse—an endless round of laborious drudgery, without our making a single inch of advancement—in short, lots of motion, but no progress.

Our heterodox views of what Education ought to consist in, have been fully endorsed lately by a very high authority in England, no less a personage than the Right Hon'ble Robert Lowe, M.P. The opening address to the Edinburgh Philosophical Institution was delivered by him on 1st November last, and we are sure, our readers will, in the absence of any interesting colonial news, forgive us, if we give his lecture in extenso. It will well reward perusal; but not to draw too largely upon our space, or on the patience of our readers, we purpose to give it in a series of articles. It strikes, in our opinion, so deeply at the roots of existing false theories on Education that we hardly think we owe any apology to our readers for thus transferring it entire to our columns.

The Right Hon'ble gentleman commences thus:

He said that, education was a subject of universal importance. It was the question of the day. It was a matter of immense difficulty, and on which there was great diversity of opinion. The question of education naturally divides itself into two branches—the education of the poor, or primary education, and the education of the middle and upper classes.

"He assumed that it was now agreed on all hands that the education of the poor was not a matter to be left wholly and entirely to private enterprise, but that it was the duty of the State. Then they were agreed that the State represented, in the matter of education, not the religious but the secular element.

"He conceived the education of the people to be just as much a part of the duty of the State as the making of laws, as the administration of government, as the regulation of its foreign affairs, as the management of its army and navy, as the police and judicial functions of the Government. He considered that it stood exactly on the same ground, and that the Government was no more excusable for neglecting that, than they would be for neglecting for instance, the protection of personal property, the maintenance of the national honour abroad, or the making of such laws as were demonstrably useful for the welfare of the country.

That was the principle from which he started, and now let them see how far they came up to it. He was sorry to say that the existing system fell very far short of that indeed, because the existing system in England was that the Government should certainly admit its duty to educate the people, but should not occupy a position which enabled it to do it.

"The initiative was not with the Government. They had in fact at this moment no Minister of Education. The initiative was given to private individuals; the Government could not create a school where it was wanted. All it could do was to follow where private enterprise led it. Where persons were good enough to found schools, Government should assist them; where they were not founded, Government at present could do nothing; and the consequence was, that as money was generally forthcoming in those places where education was most abundant, the Government money was spent in giving assistance where it was least wanted, and withheld where it was most wanted. (Applause). That was the cardinal defect of the system, and it was a defect that was not one collateral or extraneous to it, but inherent in its very nature, because the system being to base education on religious zeal and feeling, necessarily implied a voluntary system; for it was manifest they could not create by Act of Parliament religious zeal and feeling. They could only act on it where it was to be found, and where it was willing to be put in motion. Therefore it followed from the very essence of the system, that the Government was placed in the unworthy position of merely following the will of private persons, and was obliged to stand with folded arms and see masses of the population of this country growing up in vice and ignorance for the want of that assistance which was being lavished on places where there was quite sufficient to found, and aid, and maintain schools without the aid of Government.

"That was a very serious difficulty and theoretically nothing could be more objectionable; but he would confess frankly that, had it not been for certain recent occurrences he should have himself been disposed, ineffective as that system was, not to meddle with it, because he believed it was possible to supplement the system by giving Government assistance to places where the system does not extend without destroying the voluntary principle on which they relied. But they could not suffer any large number of their fellow citizens, now that they had obtained a right of influencing the destines of the country, to remain uneducated.

"It was a great evil that they did so before—an evil and a reproach—but now it was a question of self preservation; it was a question of the existence or non-existence of the Constitution, and institutions, and all he could say, was that if Parliament did not deal with the matter, and deal with it with strong and determined hands, it would be wanting entirely in its duty, and upon those who obstructed or prevented such a measure being carried would rest a responsibility the very heaviest that at mortal man could possibly labour under. (Applause.)

"The first sacrifice that the advocates and the friends of the present system would be called upon to make was that they would give up denominational inspection. (Applause.) He thought the State would have to confine itself altogether to the secular part of education, and to give up what it had at present—a sort of joint partnership in the inspectors with the different religious bodies. (Applause.) He thought also that the present schools might be made as efficient as possible for the education of all classes of Her Majesty's subjects, and that therefore the State ought not for the future to make grants of public money for the assistance of schools when built or maintained, unless they have a conscience clause—unless persons of all denominations are admitted without having anything done that would violate or infringe their opinions."

APPOINTMENTS.—J. L. Beyers, Esq., as justice of the peace for the district of Caledon; C. W. Pearson, Esq., as ditto for the district of Bathurst; A. de Pass, Esq., as ditto for the districts of Wynberg and Simon's Town; R. Taylor, M. Jennings, J. C. Hunt, R. M. B. Fielding, W. H. Kirkland, C. Brownlee, A. Bisset, H. Thomson, and J. C. Kayser, Esqs., to issue certificates of citizenship to native foreigners; J. C. Warner, C. Cobbe, E. J. Warner, H. B. Warner, W. M. D. Flynn, J. Austen, J. Burnett, H. Green and W. H. Chalmers, Esqs., to issue passes to native foreigners.

SEQUESTRATION.—The estates of: Hendrik Kruger, cabinet maker, and Edward Baskett, barman, first and final meeting at the Master's Office, 24th Dec.—Wessel Marthinus Oosthuysen, W.T.s., and Christiaan Jacobus de Jager L.s., agriculturists, first and second meetings at the Magistrate's Office, Riversdale, 28th Dec. and 4th Jan.—Johannes Hermanus Potgieter, first and second meetings at ditto, Fort Beaufort, 4th and 11th Jan.—Henry Hasler, ditto at ditto, Albert, 3rd and 9th Jan.

COMPULSORY.—The estate of David Jacobus de Villiers, of Durban, now residing in the division of Victoria West.

INTESTATE ESTATES.—Meetings of the next of kin and creditors will be holden in the estates of: H. M. J. Van Rensburg, and surviving husband W. P. Grobbelaar, at the magistrate's office, Middelburg, 31st Jan.—J. S. Maulin, and surviving widow, at ditto, Graham's Town, 29th Jan.

THE FEVER.—The following is the report of the medical officers from the 13th to the 17th instant: old cases, 131; new, 53; discharged, 67, sent to hospital, 10; deaths, 7.

The report of the old hospital to the 16th is as follows: old cases, 53; admitted, 36; discharged, 23; died, 1; remaining, 65.

JUDICIAL CHANGES.—Mr. Denyssen has received his appointment as second puisne judge of the Supreme Court, whilst Mr. Connor is appointed second judge of the Eastern Court. On the retirement of Mr. Bell, Mr. Denyssen will be promoted to his seat, whilst Mr. Fitzpatrick, now senior judge of the Eastern Court, will be appointed second puisne judge of the Supreme Court.

DR LIVINGSTONE STILL ALIVE!—H. M. St. *Racoon*, commander Sperling, arrived in Simon's Bay on Tuesday last. She left Zanzibar on the 9th Nov., Mozambique on the 27th, and the Zambezi on the 4th instant. Messrs. Young, Faulkner and party have returned all well, after tracing Dr. Livingstone far beyond the place where he was said to have been murdered, and found satisfactory evidence that he is still alive and had gone on, but that the Johanna men had deserted him. The news will be received with great joy by all those interested in the welfare of Dr. Livingstone and the progress of science.

GOODE'S CAPE ROYAL ANNUAL.—This little volume is now published at the *Standard* office, price, 2s. 6d. It contains a photograph of H. R. H. the Duke of Edinburgh, to whom it is dedicated. The following are the contents: calendar for 1868, with meteorological tables, tables, eclipses, &c., heads of government and of departments, members and officers of Parliament; civil commissioners and magistrates; military and naval; municipality; public institutions; customs, wharfage and warehousing tariffs; postage, coinage, longitudes, &c.; gardener's annual and colonial signals.

THE *Natal* and the *Duke of Edinburgh* both from Algoa Bay, arrived in Table Bay on Tuesday night.

The *Southern Cross*, in beating out of Table Bay on Tuesday evening, narrowly escaped coming into contact with the outer point of the reef at the old lighthouse.

Telegraphic News.

A telegram received from Port Elizabeth on Monday morning, states that the *Natal* had arrived there on the previous morning. The weather had been so boisterous along the coast that she was unable to communicate with the shore either at Natal or East London, though remaining 48 hours at the former harbour, where the sea broke over her and filled her saloon with water.

The *Dane* had arrived at Mauritius but without the English mail.

Telegrams from London (11th to 16th Nov.) communicate the following particulars

A terrible colliery explosion in South Wales, but without any loss of life. Maguire, one of the Fenians convicted at Manchester, had been pardoned, but the others were to be executed on the 3d Dec. The island of Tortola, in the West Indies, had been submerged, and 10,000 lives lost.

The Emperor Napoleon, on receiving the credentials of Lord Lyons, the new British Ambassador, had assured him that it was his constant object, during his reign, to maintain the most friendly relations with England. He had invited all the great powers to a conference, but without specifying the time or place at which it was to be held.

The Prussian chambers had been opened, and the king had delivered a very pacific speech.

At Mauritius, owing to the hot weather, the mortality had considerably increased, and it was feared that continued hot weather would reproduce the disease in an epidemic form. Sugar was in active demand. Freight had declined to 40s. Bread stuffs were greatly depressed, particularly so flour. For bran the market was steady. Cape oats are quoted at 2.50 to 2.60 drs.; fresh smock 4 to 5 drs.; beef 20 drs. per tierce of 300 lbs.; prime butter, 30 to 40 drs. per 100 lbs.

When the P. & O. steamer left, H. M. St. *Galatea*, with the Duke of Edinburgh, was standing into Adelaide.

Calcutta was visited by a terrific storm on the 1st November, causing much destruction to lives and property; upwards of 1000 deaths had been reported.

The following telegram was received in the afternoon by the Chamber of Commerce:

A telegram of the 17th November from England reports: Wool sales opened with a decline of 1½d. on snow whites, and 2d. on other sorts. Foreign news pacific. Garibaldi still a prisoner.

WELLINGTON AND WYNBERG RAILWAYS.—The gross receipts on these two lines during the month of November have been £3140 3 8.

SOUTH EAST GALE.—The strong gale from the south-east that prevailed yesterday did not pass over without inflicting much serious damage to the property of one of our Boating Companies. At 11·30 the Port-office signalised to veer cable, and at twelve o'clock made to *Celt* that passengers could not embark. Then, as the wind increased, signal, was made from the Port-office to veer to whole cable. About three o'clock in the afternoon it blew exceedingly strong, and continued so until about five, when one of the boats belonging to the Port Elizabeth Boating Company slipped from her moorings, and came ashore on the rocks facing Rodney-street, where she bumped her bottom out. In about a quarter of an hour after another boat belonging to the same company came ashore near the same spot, and met with a similar fate; and at about six o'clock the same company lost another boat which came ashore, and was also smashed. About half-past four o'clock the *Edinburgh*, steamer, parted an anchor, and held on by her second until it was supplied. Much anxiety was felt on shore for the safety of this vessel, and great relief was experienced when the chief officer (the captain was on shore), in twenty minutes afterwards, ran up the signal, "Steam is up; I am ready for sea." The barques *Eastern province* and *Smyrniote* also signalled having parted, and the *Sailor's Friend* got under weigh and supplied them with anchors and cables. The wind moderated as night fell and this morning the sea has gone down considerably.—*P. E. Telegraph.*

A NARROW ESCAPE.—On Saturday, as Mr. R. Taylor, jun., of King William's Town, was out shooting a short distance from town, he had a narrow escape from being bitten by a snake. It appears that he had dropped his bird, (a quail) and went towards the spot where he had seen it fall. When but a step or two distant, a large puff-adder rose from the identical spot where the bird had fallen, and with neck distended, sprang at Mr. Taylor, who fortunately had just sufficient time to step quickly back, when the reptile alighted nearly upon him. Having his rifle in his hand at the moment, he was enabled to destroy his dangerous enemy. On measurement it was found to be of extraordinary dimensions for this species of snake.—*E. P. Herald.*

The heat at Graaff Reinet on Sunday last was very oppressive. The thermometer registered 105° in the shade.

A mason named Clifford, employed in repairing the court-house at Victoria West, fell from the scaffold, and received such severe injuries as to cause his death.—*Ibid.*

ORANGE FREE STATE.

The news from this quarter is not of much importance. We extract the following from the *Friend*:

During the week we have had several arrivals from the camp of the Upper Division now lying near Cathcart's Drift on the Caledon River. Lieut. Van Rensburg of the Artillery, who was recently accidentally wounded by the premature explosion of a bomb or hand granade, but is doing well, has returned to Bloemfontein. Dr. Krause likewise was there on a short visit, besides several burghers on leave, or to procure supplies. Upon the whole we gather that things are looking better than they have done for some time past. Persons of intelligence and information speak hopefully of the future, and declare that should it be possible to continue the war with a little activity and perseverance till the end of April, that thereafter the commandoes might be entirely broken up, and the future defence of the new, or so-called conquered territory, be safely entrusted to the purchasers, grantees, and proposed border police. The patrol of the 22nd ult. too near the Tienie, is believed to have had a very salutary effect upon the Basutos. This small body of 280 men (without a cannon) appear to have successfully contended against the whole of the present might of the enemy, who made the most determined efforts to prevent the carrying off their live stock. Had, as a correspondent suggests, another patrol of 200 men been in the neighbourhood to have acted simultaneously on the opposite side of the mountain in all probability the Tienie could have been taken with all the cattle there depastured. The camp of the Upper Division is at present too weak in numbers. About 200 more burghers are urgently required. It is positively asserted, that the whole of the corn and the growing crops, will, this season, be destroyed.

Very disheartening accounts have been received from the combined Smithfield division, which is said to number only some 300 men; but the new Government Secretary, Mr. F. K. Hohne, has been despatched from this to institute inquiries into the position of affairs there, and we trust, with full power and authority to remedy anything he may find amiss, even to the dismissal of a useless Commandant or Hoofd-Commandant, should the exigencies of the service demand this at his hands. The country cannot afford longer to play with the war! We must either push it on vigorously to a successful termination, or without delay, give up the conquered territory to the Basutos, and ask them for peace! No other course remains open to us! We have had too much of the dilly-dallying system already. A longer continuance of it, and the country—though admittedly in many respects a good one—will not be worth living in.

De Beer, the forger, who absconded from Cradock, has been apprehended by our sheriff, Mr. J. J. Raaff, who starts with him in charge this day for Colesberg.

The weather during the week has been, if not blazing hot, at least, oppressively warm. We have had no rain since that we recorded in our last impression. Copious showers are now imperatively needed to repair the mischief caused by the locusts.

MOSHESH'S LETTER TO PRESIDENT BRAND.

Thaba Bosigo, July 9th, 1867.

To J. H. BRAND, Esq.

To the Chief of the Orange Free State.

CHIEF,—I have received your letter of the 26th of June, and I was grieved to hear of all the destructions committed on your people, although I am not sure if all that is stated is correct. The only answer I can give you is, that you have already heard from me, that is: that your wish for war, as well as that of your people, would inevitably bring great troubles on the Basutos and on the Boers. I ask you then, what has brought on the war of 1865? Was it not your wish to increase your dominions? And then many things were done by that war. This year the cause of the war was your wish to exterminate the Basutos, and this is the sole cause of all you speak and complain of. If I was to tell you what has been done to the Basutos this time by your people, without counting the shedding of blood of men, women and children, it would be twice as much as that the Free State has suffered from my people.

As for what you say about Mampa intending to make war on the Free State, it is quite untrue. You know war begets war, and if you say it is peace, it is peace.

I have one thing to tell you, if you are a chief who loves his people and who wishes for their prosperity, as well as for the welfare of my people, as a man who professes Christianity ought to do, let your Boers know that they must remain within the boundaries of the Free State. If they do, it will only be the sure way to have a true and lasting peace.

Also, we shall not give over to the Free State a single mission station.

I trust you will give great attention to my words, as they are the expression of the wishes of my people, who have bound me to lay them before you.

The boundary line made by Sir G. Grey and Sir P. Wodehouse were made to prevent all dispute, although the one made by Sir P. Wodehouse was entirely in favor of the Free State.

Last year we made peace with you, and I gave you for it 5,000 head of cattle, but I did not agree to give to any one the country of the Basutos; it does not belong to me, and you yourself know that the land belongs to my natives, who inhabit it. If I took away the Basutos' land where shall I put them? And if I dislike war and fear all its consequences, yet I would not try to save my people by giving away their country where they and their forefathers were born.

With regard to the case of Mr. Bushe, who was killed; I ask, where was he killed? You say in the Free State; this I do not admit, as I have never consented to the Lesuto becoming Free State. I also wish to know when he was killed? Was it during the peace after the war of 1865, or was it during the war of naught? If he was killed in the Lesuto, white people have no business to settle there without the permission of the chief, as natives have no right to settle in the Free State without your consent.

There is one thing which grieves me, that is, to see that white people have no pity for each other, for those who have their fortunes grazing in boxes never think of those whose fortunes are grazing on the grass out in the fields. I say if you were loving one another, you should not act so badly to one another. It is a long time since I have been begging of Mr. Brand not to settle matters with the sword, because this course carries its consequences with it. I grieve indeed to see you will not follow my suggestions. But even now, my lord, if you wish, there is still time to arrange all disputes and prevent further misunderstandings. You told me you would bring, as I requested, my letters before your council, but you have never told me the result of this step, and I have heard nothing to satisfy me on this subject. If you have shown them my letters, then you are not to be blamed for what has taken place, and for all the destruction that is going on. In future, I will address myself to your council, as it is the desire of my people I should do so. I would also be very glad to know if it is your council or yourself who set at naught all my advices about peace.

I have the honour to be,

MOSHESH.

—*Natal Witness.*

Original Correspondence.

SIR,—So it appears you can neither read, nor write, nor spell;—you are charged directly with the two latter rather equivocal accomplishments,—while the first is a legitimate inference from your averred total ignorance of punctuation;—your grammar too, is miserably defective, and your language is slip shod. You are self sufficient also; and your political creed is not quite orthodox; besides, you have no particular pleasure in propping up old ricketty Institutions! These are very grave charges, but when they emanate from such an influential quarter as the printing office of Worcester, they must certainly very seriously disturb your equanimity. I trust then you will profit by the kindly hints offered by the Editor of the *Worcester Courant* and turn over a new leaf with the new year; and I would recommend you to take your first lesson in punctuation from the very article in the *Courant* in which the Editor inveighs against you. I certainly am no very great authority on the subject, but without bestowing that minute attention to commas, which seems to be the distinguishing merit of the Editor of the *Courant*, I discovered somewhat about half a dozen errors in its punctuation; but on taking your lesson, you must avoid the errors, and only heed those stops that are right, apparently by accident; so in taking your first lesson in comma-mongering from the Worcester professor of that sublime art, you must carefully use your own judgement, and not believe in those of them that are scattered about at random, as if they had been showered from a pepper box. It will be well also, if you reduce your English to the standard of your contemporary, which in point of grammatical structure and idiom is as elegant as that of a Kafir, and as simple too, barring always the absence of anything like that sentiment or poetry which pervades the utterances of the latter.

Your contemporary seems to confound reasoning with invective and abuse with logic. It were perhaps well that you should follow his example in these respects. It would at all events save you a good deal of mental work; and your weekly lucubrations would be at once more easily understood by Bantian dullards, and savor more of that spice which vulgar minds like to taste in their dishes of intellectual food. Place yourself on the same standpoint as your friend of Worcester—imagine your readers to be Asses, and bray away at the very top of your voice. Who can possibly be offended at a pig because it *grunts*?—One may not much like the music, but he can hardly quarrel with the animal on that account; it is the only mode that it has of giving expression to its—I had almost said ideas—but I mean its *feelings*. And in future, when you venture on criticism, you must do as the *Courant* does, or as the Astronomical Cynic did, contemplate the sun not for his splendour, but for the ignoble purpose of detecting the spots upon his disc. Do all these things and you will please the *Worcester Courant* and disgust your readers.—If you take a bit of advice from me, and if you condescend to notice him at all editorially, you will do so in the following terms—"you're another."

CORRESPONDENT.

SIR,—Please allow me a small space in your columns to say a few words about Homœopathy.

All who have experienced its blessings and can clasp to their bosoms some dear one, who but for the intervention of Homœopathy would have been numbered among the dead, will echo the sentiment of a writer "Homœopathy is a boon to mankind by the Giver of all good." Only those who speak of it from hearsay and from their opinions second hand can find the heart to apply those choice approbrious terms to it, that the ignorant generally do when speaking of things of which they know as much as the man in the moon.

If Homœopathy be indeed such a boon, are they not true philanthropists who seek to disabuse the minds of those prejudiced against it by misinformation? One of the foremost mistakes is the idea that Homœopathy is globulism and infinitesimal dosing,—now the latter of the system for many years prescribed the crude drug and unattenuated tincture, but finding that the remedies often aggravated the disease, he was compelled by the necessity of the thing gradually to reduce his remedies to that potency at which they cured without causing medicinal aggravation and so all are true Homœopaths who use their remedies at WHATEVER *potency* they may deem fit, if only they be homœopathic to the disease, i.e., if the remedy employed is that, which given to a HEALTHY person in large and poisonous doses would produce exactly those symptoms, corresponding to the group of symptoms now seen in the diseased person about to be treated.

Homœopathy is not understood by persons who say "give a person a good blow you injure him and give him another you cure him." No, that is the same curing the same—IDEM is not SIMILIA; for instance no Homœopath would give Arsenic though he found all the Homœopathic symptoms of it, on discovering that his patient had been poisoned by over dosing with Fowler's solution of Arsenic. The great anti-homœopathic giant, Sir Jas. Simpson, who is said to have laid Homœopathy low for ever, was a *true Homœopath* when he saved the life of a lady, after all legitimate means had been in vain used to check vomiting by condescending to employ ½ !!!! grain doses of Ipecacuanha.

You know, Sir, the effects of large doses Ipecacuanha, and who does not know it causes vomiting and lo! we see this eminent man (very lately knighted) curing it by Ipecacuanha. Here is Homœopathy exemplified.

Again Dr. ———of this city is a true Homœopath when he prescribes Cantharis for Hooping Cough;—this any Boer who possesses Guernsey's Domestic guide in Dutch will tell you. So also is Dr.———with his Charcoal biscuits, &c., &c.

I might say much more to shew that whilst the system is affected to be despised and qualified men holding their legal undisputed position as medical men, who practice according to the formula "Similia similibus curantur" are treated as very drivels; old school gentlemen make some of their most brilliant cures in accordance with that formula they profess to ignore.

I fear I am trespassing on your space and will therefore conclude with expressing the hope that at any future time should you have a small blank in your paper I shall be only too happy to continue this subject.

Yours,

A LOVER OF TRUTH AND HATER OF HUMBUG.

Our Paris Correspondent's Letter.

Paris, 9th Nov., 1867.

Events now succeed each other with such rapidity that one becomes breathless in following them. Napoleon's order *countermanding* his *countermand* concerning the departure of the troops for Rome, Victor Emmanuel's proclamation against the Garibaldian expedition, Garibaldi's rapid movements, and the probability of a collision between him and the French troops, all this is enough to fill the world with excitement. Garibaldi passed the frontier on the 23rd, and occupied on the 24th, Correse, Monte Libreti, and Monte Maggiore. On the 27th he beat the papal troops at Monte Rotondo, but having failed to take the place by assault, he left a detachment to watch the garrison shut up within the walls, and marched off to Rome with the bulk of his column. Now the news that is so anxiously expected here,—anxiously I say, but I should say with a sort of feverish impatience, that is almost like frenzy,—*is who will arrive first at the eternal city.* The French or the red shirts? The former, thanks to the Railway, cannot be far off, but Garibaldi may still be there the first. If he is, he has some chance of success, otherwise he might just as well not go at all, for it will be idle to think of wasting life in an attack on the forts that will be immediately soldered by the French. But if he does win the race, something may be done even against the well armed regular soldiers, more especially if the long expected, but slowly working revolution breaks out within the city. The proclamation of the Roman insurrectionary committee published by the *Italie* shows what spirit reigns amongst a certain party at least, and it is such a splendid appeal that I am tempted to give it to you in *extenso*, in case it has not fallen under your notice. It runs thus:—

"Romans, to arms! For our liberty, rights, unity of the country; and honour of the Roman name, to arms! Let our watchcry be "Down with the temporal power; Rome for capital of Italy!" Respect all religious belief, but let us deliver ourselves once for all from a tyranny which separates us by force from the family of Italians, and tends to perpetuate the error that Rome should be excluded from the law of nationality, and that it belongs to all the world except to Italy. For a long time past our brothers have raised the standard of the holy revolt and shed their blood on the sacred road to Rome. Let us no longer allow them to be alone, and let us reply to their appeal with the bell of the capitol. Our duty, the mutuality of the common cause, and the traditions of Rome, require this of us. To arms! Let all those who can carry a musket come forward. Let every house become a fortress and every implement an arm. Let the old men, women and children raise barricades, and the young men defend them. Viva Italia" viva Rome!!

This is how the Romans talk, but will they find enough aid to be able to resist the second French occupation? This is the question, but at all events the new Ministry—Menebrea's—seems determined to give in to France in every respect. Garibaldi, however, is firm as a rock in his intention. "Rome or death" has not been a idle cry with him, for I do not believe he will survive an unsuccessful attempt. He seems himself to be possessed with the idea that he will fail and even before leaving Florence lately he said to Cialdini—talking of this something—that the call which struck him would be useful to Italy—meaning that his country would perhaps be better if he was prevented from making this campaign, although his patriotic fires would not allow him to renounce it without renouncing life.

The Emperor of Austria is still in Paris. He has visited the exhibition and the objects of interest in Paris, and has received a grand banquet from part of the city. The review in his honor in the Bois de Boulogne was very grand, 50 000 troops marched past, and the concourse of people was immense. He has been to the Opera and seems to enjoy himself very well here. Some people have tried to fasten a political significance to his visit, but nothing at all seems to warrant such a supposition, although it is not improbable that Austria will ally herself to France, if by any combination of circumstances Italy and Prussia go hand in hand.

The exposition closes to-morrow and in fact the "clearing out" is already commenced. In spite of that the affluence of visitors is enormous, no less than 100,000, so I am told, passed the turnstiles last Sunday.

A rumour has just reached my ears to the effect that France has summoned Italy to evacuate Rome and that this is intended as an ultimatum, which, if it is not complied with, will be followed by a declaration of war. Italy cannot consistently with her honor quit Rome and leave it in the hands of France. Such a course would be too absurd even for Victor Emmanuel and his government, and it would in all probability be the prelude to a general and bloody revolution. Many leading Journals are of the opinion that a conflict cannot fail to break out between the two powers even if this report be not for the present true.

The Marquis de Moustier's despatch in reply to General Menabrea's note is as arrogant a piece of diplomatic literature as can be imagined, and it will be no wonder if it is the cause of a very wide spread feeling of irritation throughout Italy.

The Emperor of Austria has returned to his dominions after a most affectionate parting with the Imperial family.

The Exhibition is closed, without any eclat or ceremony, in fact it seemed to die off calmly and silently so that no one that did not visit it on its last day scarcely knew that it was defunct.

The *Times* has been lucky as usual, in its choice of a correspondent to accompany the Abyssinian Expedition. It is not often that a journal can secure for such work a man who is at once a brilliant reviewer, acclimatized in the East, and a favorite among the officers he is to accompany. His first letter appeared on Tuesday, and describes the force as consisting of 12,000 men of all arms, and 8,000 camp followers—that number will be tripled on arrival, the officers hiring negroes, &c.—all in the highest spirits at the prospect of adventure. The service is most popular in India, the choice of Sir R. Napier is universally approved, and the first division of the expedition reached Aden on Oct. 16, with no casualty except the death of two mules—a sign of excellent management. Annesley Bay has been selected as the port of debarkation, a place which has one drawback—there is no water within sixteen miles. According to the *Pall Mall Gazette*, condensers have been forgotten, but the steamers can condense sufficient till apparatus arrives from Bombay. So far all looks well, and the Anglo-Indians, who would undertake the conquest of Central Africa or Siberia at ten day's notice, are laughing, after their fashion, at English fears and scruples. Well, it is consoling to find that there are still Englishmen left who do not recognize the impossible. We had feared that Lord Dalhousie was the last of the useful breed.—*Spectator.*

The *Lancet* publishes a report on the Workhouse Infirmary at Walsall, Staffordshire. The tramp ward is an ill ventilated building, eight feet wide, "something like a hound kennel, but neither half so clean nor comfortable," paved with brick, with one small window for ventilation, and two wooden shelves across the end, one three feet and the other six feet above the ground, like the berths in a ship, for beds. This ward is, in the opinion of the medical officers, fitted to contain seven inmates, "But the average is much more, and on several occasions *twenty seven* tramps have been locked in without food, or light, or means of communicating with the officers outside,"—a true hell on earth. It was reported bad and insufficient to the Poor Law Board in 1847, and during the twenty years since no further complaints have ever been made, nor anything altered! The general condition of the infirmary may be judged from this,—that in spite of a good and cleanliness-loving master, a kindly medical officer, and a board of guardians who say that the central Board is only a drag about their necks in making any improvements, the whole accommodation is thoroughly bad,—the ventilation defective, the foul closets—when there are any—opening directly on the wards; no baths, no day-rooms, no airing grounds, no night nurses; no classification even of the most infectious and loathsome diseases; no separation of the epileptics and idiots, who are distributed amongst the other patients,—but no complaints! There are two nurses only amongst 130 patients, and a medical officer with £100 per annum, who finds all the medicines. No wonder that no prescriptions for the individual cases are given, and that the patients are only given verbal orders to take some of the general mixtures and pills. And nothing of this is ever reported to the Poor Law Board!—*Ibid.*

Malmesbury Agricultural and Commercial Bank.

Present Nominal Capital £22,030
Paid-up Capital, .. £13,215
Reserve Fund, .. £1000

DIRECTORS:

DR. F. DE LETTRE BICCARD, M.D., Chairman
A. H. MOORREES, Esq.
H. J. SMIT, Esq.
JACOB MULLER Esq.
H. J. ACKERMAN, Esq.
H. D. J. DE TOIT, Esq.
H. G. GREEFF, Esq.
L. COATES, Esq.
J. G. L. CROESER, Esq.

THE Bank allows interest upon Fixed Deposits, in sums of £10 and upwards at the undermentioned rates viz.:—

For 3 months and under 6 months at 3 pCt. per annum
" 6 " " " 12 " " 4 pCt. "
" 12 " " 5 pCt. "

Office hours from 9 o'clock a.m. to o'clock p.m.

Application for Discount received and attended to on MONDAYS, WEDNESDAYS, and FRIDAYS.

By order of the Board,

J. W. MOORREES, Cashier.

PAARL

Board of Executors.

PUBLIC SALE OF VALUABLE

Landed Property, &c.,

AT THE PAARL.

In the Insolvent Estate of ADRIAAN ALBERTUS VAN NIEROP, of the Paarl.

ON MONDAY,

23rd December next,

Will be sold to the Highest Bidder,

1. CERTAIN PIECE OF LAND, situated in the Northern part of the Village, planted with Vines, promising a good vintage, and provided with running Water, being Lots No. 7, 8, 10, 11, 13 and 14, of the divided Estate "Openhorst and Olyfboom."

The Insolvent's Right and Title to the yearly division of interest in the estate of PIETER JACOBUS SANDENBERGH, under writ of "Cessio Bonorum." The dividend payable during the lifetime of Mr. SANDENBERGH, amounted for 1867 to £7 5 10.

Bonus will be given.

M. v. D. SPUY, } Joint
G. W. STEYTLER, } Trustees.

W. P. Bank Buildings,
11th Dec., 1867.
J. D. HAUPT, Auctioneer.

Board of Executors.

Shares in the Cape of Good Hope Gaslight Company.

In the Estate of the late JACOB WATERMEYER, Esq.,

TENDERS will be received at this Office till TUESDAY, the 24th instant, for THIRTY-FOUR SHARES in the above Company

J. J. D. BUYSKES,
Acting Secretary Board of Executors,
for self and Co.,-Executors.

Cape Town, 7th December, 1867.

Cape Town and Green Point Tramway Company.

(LIMITED.)

Tenders for the supply of Forage.

TENDERS will be received at the Office of Mr. N. H. MARAIS, at the Cape Town Terminus, until MONDAY, the 30th Inst., at 3 o'Clock p.m, for the supply of Forage, of the undermentioned quantities (more or less) and description, required for the Company's service during the ensuing year, to wit:—

About 60,000 lbs. of Oatsheaves, best quality, à per 100 lbs.
,, 5000 ,, Bran, do. do.
,, 450 muids of Oats, do. à per muid of 3 Bushels,
,, 100 ,, Barley, do. do.
,, 5 Loads of Chaff do., à per 16 sacks.

Samples of the Forage to accompany the Tenders sent, duly labelled with the name of the party tendering, either for the whole quantity required, or for part thereof, delivered either within three months from the day of acceptance of the Tender, or else for supplying the Forage Monthly at Sea-point in quantities on the requisition of the Superintendent.

Any further information that may be required can be learnt on application to the undersigned.—The Directors do not bind themselves, however, to accept the lowest or any Tender.

By order of the Board,
A. J. BRINK, Hon. Sec
Cape Town, 14th December, 1867.

NOTICE.

DIVISIONAL COUNCIL—TULBAGH.

NOTICE is hereby given, that the farm of the Revenue of the undermentioned Tolls for the term of one year, from the 1st January to 31st December 1868, will be sold by public auction to the highest bidder, on the stoep of the Public Offices at Tulbagh, at 10 o'clock a.m., on Saturday, the 28th December 1867, namely

Tulbagh Pass Toll,
Mitchell's Pass do. and
Karroo Poort do.

Two good sureties will be required for the due fulfilment of the contracts to be entered by purchasers for either of the said Tolls.

J. C. WINTERBAGH, Sec.
Divisional Council Office.
Tulbagh, 12th Dec., 1867.

Mules!! Mules!!

JUST RECEIVED PER "TAI LEE,"
From Montevideo.

68 Fine Montevidian Mules
IN EXCELLENT CONDITION,
FROM 3 to 4 YEARS OLD

WILL be sold by Public Auction at Klapmuts Station,

To-morrow, Friday,

THE 20TH INSTANT.

Sale to commence at half-past 10 o'clock precisely.

POPPE, SCHUNHOFF, & GUTTERY.
J. J. HOFMEYR, Auctioneer.

At the above Sale will likewise be sold an Excellent NEW DRY HORSE WAGON.

To Corn Farmers.

THE Undersigned are prepared to receive any quantity of Wheat at their Mills, Cape Town and Rondebosch, on the usual terms and conditions as heretofore. If preferred, Corn Farmers will have the privilege of delivering their Wheat at Rondebosch only.

J. LETTERSTEDT & Co.

December 14, 1867.

MALMESBURY

Board of Executors.

FOR PRIVATE SALE

ON FAVORABLE TERMS,

ONE FOURTH SHARE of the FREEHOLD PLACE

MASSENBERG,

Situated near Saldanha Bay, belonging to Mr. JACOB EKSTEEN. Apply at this Office.

G. A. WATERMEYER, Secretary.

PUBLIC SALE OF

Sheep, Oxen, Goats, Horses and Mares

ON FRIDAY, the 27th instant, will be publicly sold on the Farm "Porterville," at 24 Rivers, by order of Mr. F. J. OWEN.

4 teams trained Draught Oxen, (colored teams)
4 Young Oxen and Cows,
0 Merino Breeding Sheep, in excellent condition, and of good breed,
(2) Excellent Sheep and Goats, expressly brought up,
1) Mares, and 4 pair of Geldings, well adapted for Agriculture.
3 Young Stallions

A. H. MOORREES, Auctioneer.

Malmesbury, Dec. 9, 1867.

PUBLIC SALE

AT

13 MONTHS CREDIT.

ON FRIDAY,

3rd Jany., 1868,

AT 10 O'CLOCK PRECISELY,

THE Undersigned will cause to be sold on his Farm "CONTERBERG,"

1000 fine Merino Ewes
1000 do. Wethers, and
1,200 Merino Lambs, 7 months old, all in excellent condition

LIKEWISE,

20 Mares, with & without Foals

☞ Every animal put up will be sold without the LEAST RESERVE.

J. S. VAN REENEN.

Conterberg, 19th Oct., 1867.
Mr. J. G. STEYLER, Gs., Auctioneer

Slaughter Oxen and Sheep.

70 excellent fat Slaughter Oxen and Cows
1284 do do Sheep
150 do do Wether Goats

ON FRIDAY, the 20th December next, the above number of Cattle will be publicly sold at Klapmuts Station.

Paarl, 10th Dec., 1867.
P. A. M. BRINK & Co.
DE VILLIERS, MARAIS & Co., Vendue Adms.

500 Selected Cape Sheep.

ON MONDAY, the 23 DECEMBER next, the above will be sold at Klapmuts Station. They are warranted to be in excellent condition.

J. F. HASNER.
DE VILLIERS & MARAIS, Vendue Adms.

HORSES.

30 well-trained Saddle and Draught Horses

THE Undersigned will cause to be sold on MONDAY 23rd December, at Klapmuts Station, the above number of Horses, among which some pairs to match.

J. F. HASNER.

Paarl, 10th Dec., 1867.

450 Cape and Merino Sheep
250 Wether and Breeding Goats.

BOUGHT in the District of Murraysburg will be sold at Durban, on TUESDAY, the 24th December, for account of

A. B. DE VILLIERS.
J. J. HOFMEYR, Auctioneer.

Merino Ewes.

THE undersigned offers for sale, on his farm Karnmelksfontein, 200 superior MERINO EWES.

W. F. DUCKITT.

Lost or Stolen,

FROM the Farm Elands Kloof, beyond Wellington, on Monday, the 9th instant, 28 Oxen, among which four of the following description:

One tiger-spotted, with rather short flat horns,—appearance wild.

One large pale-red, with large twisted horns.

One red Burden Ox, with mark of reim on back and under belly.

One black and white, with short horns.

Parties giving information leading to the recovery of the Oxen will be handsomely rewarded. Poundmasters are kindly requested, should said Oxen be brought to the Pound, to give us immediate information. All expenses will be paid by us.

COMBRINCK & ROSS,
No. 4, Shambles.

Cape Town, 13th Dec., 1867.

THE ANNUAL

Agricultural & Horticultural Show

OF THE

Cape of Good Hope Agricultural Society

WILL BE HELD IN CAPE TOWN,

ON WEDNESDAY,

26th FEB. next,

Printed List of the Prizes, Rules, and Regulations, &c., can be obtained at the Society's Office, Mutual Buildings.

J. C. HOLDING, Secretary.

HAMILTON ROSS & Co.

ARE NOW LANDING

Ex Royal Mail Steamer "Saxon,"

A CHOICE ASSORTMENT OF

FINE AND FANCY GOODS,

AND CONSIDERABLE ADDITIONS TO THEIR STOCK OF

MANCHESTER STAPELS,

Bought during the late Fall in Cottons,

WHICH THEY OFFER AT THE LOWEST REMUNERATIVE PRICES.

ALSO AN EXTENSIVE ASSORTMENT OF

SUMMER SLOP CLOTHING,

Well worthy the attention of the Trade.

HAMILTON ROSS & Co.

CLEARING SALE OF

HATS

TILL THE END OF THE YEAR,

Gentlemen's Drab Shell Hats 9s. each,

Fashionable Fancy Hats equally cheap,

AT

J. L. COOKE & CO.,

44, *Adderley-street,*

Between the Cape of Good Hope Bank and Cape Town Club

LONDON PRICES. **INVITATION.** REAL BARGAINS.

COME AND INSPECT

E. BARNETT'S

CHRISTMAS AND NEW YEAR'S CLOTHING,

AT THE STANDARD,

100, LONGMARKET-STREET.

Private Boarding Establishment.

MR. J. A. DU TOIT, Person., of the Paarl Hotel, has opened a Private Boarding Establishment, altogether separate from his Hotel, where Boarders will receive every attention that possibly can be paid.

The terms are most moderate, either for Gentlemen wishing to Board by the month, or for Excursionists visiting the Paarl.

The charges for Boys attending School in the Town, £2 10s. per Month, which includes Board, Lodging, Washing and mending of Clothes.

CERTIFICATE.—I hereby certify that I have been living for some months with Mr. DU TOIT as a private Boarder and have received every kindness and attention (especially in times of sickness) that I could possibly have wished for

HERBERT F. CURRIE,
Preceptor of English of the Paarl Gymnasium,

OATS.

WANTED, 1000 MUIDS OATS.

H. E. RUTHERFOORD & BROTHER.

MALMESBURY.

WHEAT, Rye, Oats, Barley, &c, bought at currant market rates by

SMUTS, LOUW & Co.

MALMESBURY.

ON HAND,

AMERICAN GRAIN SCYTHES,

EXPERIMENT THEN JUDGE.

L. COATES & Co.

CALVINIA.

Tomlinson Brothers,

GENERAL DEALERS.

THE highest price given for Skins, Hides Wool, &c., in Barter.

THE Malmesbury Agricultural Show will take place, on WEDNESDAY, the 4th day of March next,—further particulars hereafter.

WM. DE SMIDT, Jr., Hon. Sec.

Malmesbury, 9th Dec., 1867.

High Sheriff's Office.

Cape Town, 12th Dec., 1867.

IN Execution of the Judgment of the Eastern District Court in the undermentioned Cases, the following Sales will take place:—

Division of Hope Town.

LILIENFELD BROTHERS versus JOHN HOMES, Jr.'s Son.

On Saturday, the 28th December, 1867, at 10 o'clock a.m., in front of the Deputy Sheriff's Office, Hope Town, 117 Sheep and Goats, 3 Mares, 1 Gelding, 1 Cow, 1 Calf, 1 Ox, 1 Horse Wagon and Harness, 1 Buggy, 1 Gun, &c.

Division of Albany.

JOHN CROXFORD vs. WALTER TARRANT

On Thursday, the 19th December, 1867, at 10 o'clock a.m., at Graham's Town, 2 Buck-Wagons with Gear, 1 old Cart and Harness, 1 Iron Harrow, 1 Iron Plough, 6 Cows, 4 Young Cattle, &c.

PERCY VIGORS, High-Sheriff.

MUTUAL Life Assurance Society

OF

THE CAPE OF GOOD HOPE.

Amount of Accumulated Fund on the 31st May 1867. ..	£218,379 5 5

POLICIES GRANTED, 2,699.

Amount of Premiums received from commencement, May 27 1845, to 31st May, 1867 ..	£257,253 13 4
Claims upon the Society from Death	£166,310 16 10
Profits converted into present Payments, ...	£ 21,499 15

BOARD OF DIRECTORS:

CHARLES BELL, Esq., Chairman.

S. SOLOMON, Esq., M.L.A	G. MYBURGH, Esq.
P. G. van der BYL, Esq	P. A. BRAND, Esq.
J. R. MARQUARD, Esq	JAMES MURISON, Esq.
EDW. HULL, Esq.	C. MANUEL, Esq M L C

TRUSTEES.

P. A. BRAND, P. G. VAN DER BYL, and J. MURISON, Esqs.,

AUDITORS.

J. P. HERMAN, and S. V. HOFMEYR, Esq

J. C. GIE, Jr., Esq., Secretary.

AGENTS IN THE COUNTRY DISTRICTS:

Aliwal North,	J. H. BROWN, Esq.
Bedford,	H. HUTTON, Esq.
Beaufort,	C. PRITCHARD, Esq.
Bredasdorp,	Messrs. BARRY & NEPHEWS.
Burghersdorp,	Messrs. GOLDMAN BROS. & Co
Caledon,	Messrs. BOURSILL & Co.
Ceres,	W. MCINTYRE, Esq.
Clanwilliam,	G. FOSTER, Esq.
Colesberg,	J. T. ORTLEPP, Esq.
Cradock,	C. SCANLEN, Esq.
Fraserburg,	W. J. SMITH, Esq.
George,	MICHL. O'CONNELL, Esq.
Graaff-Reinet,	BOARD OF EXECUTORS.
Graham's Town,	W. OGILVIE Esq.
King Wm's Town,	J. WALKER, Jr., Esq.
Knysna,	P. C. METELERKAMP, Esq.
Malmesbury,	BOARD OF EXECUTORS.
Mossel Bay,	H. W. DE WET, Esq.
Murraysburg,	P. H. MEIRING, Esq.
Natal,	T. SHEPSTONE, Jun., Esq.
Oudtshoorn,	THEODOR MEYER, Esq.
Paarl,	J. R. ZEREDERBERG, Esq. M.D.
Port Elizabeth,	E. L. KITT, Esq.
Queen's Town,	S. CORYNDON, Esq.
Richmond,	M. M. TAIT, Esq.
Robertson,	Messrs. BARRY & NEPHEWS.
Riversdale,	Messrs. BARRY & NEPHEWS.
Somerset East	S. J. ANNEAR, Esq.
Stellenbosch,	J. WEGE, Esq.
Springbokfontein,	A. R. BLEKESLEY Esq.
Swellendam,	Messrs. BARRY & NEPHEWS.
Uitenhage,	GEO. BREHM, Esq.
Victoria West,	J. B. AURET, Esq.
Worcester,	J. D. HUGO, Esq.

TABULAR VIEW OF ADDITIONS TO POLICIES

Accumulated Benefit in 1865, payable at death on the Assurance for Life of each £100, on which the whole of the Profits have been added to the Policy.

On Policies dated prior to 1st Nov.,	1864,—	£102 15 0
,, ,, ,,	1863,—	105 10 0
,, ,, ,,	1862,—	108 5 0
,, ,, ,,	1861,—	111 15 4
,, ,, ,,	1860,—	115 5 8
,, ,, ,,	1859,—	118 16 1
,, ,, ,,	1858,—	122 7 4
,, ,, ,,	1857,—	125 18 7
,, ,, ,,	1856,—	129 9 11
,, ,, ,,	1855,—	133 7 2
,, ,, ,,	1854,—	137 5 4
,, ,, ,,	1853,—	141 3 0
,, ,, ,,	1852,—	144 6 6
,, ,, ,,	1851,—	147 10 0
,, ,, ,,	1850,—	150 13 7
,, ,, ,,	1849,—	154 1 4
,, ,, ,,	1848,—	157 9 2
,, ,, ,,	1847,—	160 17 0
,, ,, ,,	1846,—	164 4 9
,, ,, ,,	1845,—	167 12 7

View of the Progress of the Society on the 31st day of May, in each year, since its commencement.

Years.	Number of Policies	Amount Assurred	Annual Revenue.	Accumulated Fund
1846	301	£147,200	£4,674	£4214 0
1847	318	156,730	5,216	6903 0
1848	402	211,150	6,901	11975 0
1849	485	263,700	8,314	19116 15
1850	546	299,350	10,000	24963 0
1851	608	332,500	11,500	30274 12
1852	630	345,712	2,058	36971 14
1853	659	362,110	13,284 6 10	41912 19
1854	725	396,900	5,000 0	52120 6
1855	764	424,600	5,372 3 0	58868 2
1856	826	485,834	17,850 8 4	73289 16
1857	893	521,830	19,426 1 2	83654 15
1858	966	561,355	29,302 12 3	94060 12
1859	1078	652,009	24,510 3 3	106963 9
1860	1229	736,280	26,682 5 4	120479 3
1861	1351	809,491	29 249 6 6	139070 1
1862	1476	920,486	34,379 4 7	159807 0
1863	1618	1,046,878	35,757 8 9	172737 6
1864	1718	1,10 851	38 287 5 8	191451 10
1865	1880	1,212651	44.016 0 0	210561 10
1866	1991	1,287,186	44.018 0 0	223899 8

Premiums for Assurance of £100.

ON SINGLE LIVES,

FOR THE WHOLE PERIOD OF LIFE.

Age.	Premium	Age.	Premium
	£ s. d.		£ s. d.
14	1 15 5	35	2 17 6
15	1 16 5	36	2 19 0
16	1 17 6	37	3 0 6
17	1 18 6	38	3 2 3
18	1 19 7	39	3 3 9
19	2 0 7	40	3 5 6
20	2 1 6	41	3 7 5
21	2 2 5	42	3 9 3
22	2 3 3	43	3 11 3
23	2 4 1	44	3 13 4
24	2 4 11	45	3 15 6
25	2 5 10	46	3 17 9
26	2 6 10	47	4 0 3
27	2 7 10	48	4 2 9
28	2 8 11	49	4 5 6
29	2 10 0	50	4 8 3
30	2 11 1	51	4 11 2
31	2 12 3	52	4 14 2
32	2 13 6	53	4 17 4
33	2 14 9	54	5 0 8
34	2 16 1	55	5 4 2

The Premiums are payable yearly in advance; or at the option of the Assured, half-yearly, with a slight increase of the rate.

This being a MUTUAL ASSURANCE SOCIETY, the profits are not as in Proprietary Companies, divided between the Partners and the Assured. The WHOLE belong to the Policy holders.

The Profits will be divided amongst the holders of Policies, at the termination of every period of THREE YEARS, and each holder may determine that his Share shall be added to the sum assured by him;—or converted into present payment;—or applied in reduction of the future annual premiums payable by him.

Persons proposing for assurance will be required to produce *Certificates of Baptism*, or such other proofs of age as the Directors may deem to be satisfactory.

Persons proposing for assurance are *not* charged with fees payable to the *Medical Officers* of the Society.

Office hours from 9 to 4 o'clock.

By order of the Board,
C. J. C. GIE Secretary.

Protecteur Fire Assurance Company

1, MARKET SQUARE.

Established the 29th September, 1838

Capital, £66,968 16 5.

Last Bonus awarded to the Assurers, 25 p C

Directors:

W. C. KUYS, Esq., Chairman.
J. A. TRUTER, Esq., Vice-Chairman.

CHAS. BARRY, Esq.	A. H. HOFMEYR, Esq.
Hon. D. G. VAN BREDA, Esq	G. V. R. MULLER, Esq
I. P. H. VD. POEL,	P. A. BRAND, Esq.
J. C. WESSELS, Esq.	

Auditors:

V. SCHÖNBERG, Esq. S. V. HOFMEYR Esq.

Agents in the Country Districts:

Breda's Dorp,	Barry & Nephews,
Beaufort,	W. J. Blore, Esq
Burghersdorp,	E. B Truter, Esq.
Caledon,	C. A. M. de Vos, Esq.
Calvinia,	Messrs. Heilbron Brothers,
Colesberg,	D. Sluiter, Esq.
Darling,	S. V. Gie, Esq.
D'Urban,	F. J. v. H. Duminy, Esq.
Fraserburg,	K. G. T. Briede, Esq.
George,	S. J. C. Gird, Esq.
Graaff-Reinet,	F. K. Te Water, Esq.
Heidelberg,	Barry & Nephews, Esq.
Hopefield,	A. G. H. van Breda, Esq.
Malmesbury,	Executors Board
Mossel Bay,	Messrs. Barry & Nephews
Oudtshoorn,	W. Walter, Esq.
Paarl,	A. J. Becker, Esq.
Prince Albert,	Z. J. Muller, Esq.
Riversdale,	W. White, Esq.
Richmond,	W. C. Perry, Esq.
Simon's Town,	P. J. Hugo, Esq.
Stellenbosch,	P. Karsten, Esq.
Swellendam,	C. Standerwick, Esq.
Tulbagh,	B. J. de Vaal, Esq.
Uitenhage,	D. J. Aspeling, Esq.
Victoria West,	J. Adams, Esq.
Wellington,	J. Addey, Esq.
Worcester,	J. Lindenberg, Esq.

RATES OF PREMIUM PER £100.

	In which no hazardous Goods are contained.	Containing hazardous Goods.	In which hazardous Trades are carried on
	£ s. d.	£ s. d.	£ s. d.
1. Buildings,—Brick or Stone, with Flat Roofs	0 2 0	0 4 0	0 6 0
2. Buildings,—Brick or Stone, covered with Slates, Tiles or Metals	0 2 6	0 4 6	0 7 6
3. Buildings,—Brick or Stone, with Thatched Roof.	0 17 6	1 0 0	1 2 6

☞ Special Insurances according to the nature of the Risk.

POLICIES GRATIS.

Amount of Bonus awarded to assured at the last General Meeting.

25 PER CENT.

upon the paid-up Premiums; receivable on the following annual renewal of their Policies.

S. J. DE KOCK, Secretary.

Colonial Bank,

12, ADDERLEY-STREET;

ESTABLISHED 1844.

Capital	£100,000
Paid-up	60,000
Reserve Fund	10,000

DIRECTORS:

J. J. L. SMUTS, Esq. Chairman
R. P. DOBIE, Esq.
C. BARRY, Esq
W. G. ANDERSON, Esq
G. J. NICHOLLS Esq
J. H. REDELINGHUYS Esq
Hon. JAMES ABERCROMBIE, Sr MD
EWAN CHRISTIAN, Esq
J. C. WICHT, Esq

COLONIAL AGENCIES.

The Frontier Commercial and Agricultural Bank Graham's Town.
The Port Elizabeth Bank
The Western Province Bank, Paarl
The Somerset East Bank
The Colonial Bank of Natal

LONDON AGENCY

The Union Bank of London.

The Colonial Bank allows Interest upon Current Accounts, at the rate of THREE per cent per Annum upon the minimum monthly balance, when it amounts to £200 and upwards, and upon Fixed Deposits in sum, of £10 and upwards, at the undermentioned rates viz:—

For 12 months, 5 per Cent. per Annum
.. 6 .. 4 .. ..

Bills on England bought and sold.

Applications for Discount received and attended to on TUESDAYS, THURDSAYS, and SATURDAYS until 11 o'Clock AM.

By Order of the Board,
A. SHIRREFFS, Cashier.

Cape Town, 31st January, 1866.

CAPE OF GOOD HOPE

Trust and Assurance Company

No. 41, Heerengracht, Cape Town.

ESTABLISHED 1840.

And subsequently sanctioned by Ordinance of the Governor and Legislative Council.

IN 900 SHARES OF £25 EACH

CAPITAL,—22,500.

For the Insurance of Movable and Immovable Property from Fire, and the Administration of Estates.

DIRECTORS:

R. P. DOBIE, Esq., Chairman.

W Hiddingh, Esq.	T Hall, Esq.
T Ansdell, Esq.	J. King, Esq.
F F Rutherfoord, Esq.	J B Ebden, Esq.
The Hon. E Landsberg	C J Manuel, Esq.

Auditors:—John Ross and T E Jones, Esqrs.

Fire Assurance Department.

PEMIUMS (CAPE TOWN RISKS) PER £100

	Under Flat Roof	Under Tile Roofs	Under Thatched Roofs.
Private Dwelling Houses ..	2s.	3s	12s. 6d
Shops and Stores, having no hazardous goods	4s.	5s	15s
Shops and Stores containing hazardous goods	5s.	6s	17s 6d
Buildings in which hazardous trades are carried on	6s. 8d.	7s 6d	Special

Special Insurances according to the nature of the Risks.

Bonus of Fifteen per cent. will be allowed on all Assurances renewed during the year 1865.

J. MILLARD, Secretary.

COUGHS, ASTHMA, AND INCIPIENT CONSUMPTION ARE EFFECTUALLY CURED BY

KEATING'S COUGH LOZENGES

JUDGED BY THE IMMENSE DEMAND, this UNIVERSAL REMEDY now stands the first in public favour & confidence; this result has been acquired by the test of fifty years experience. These lozenges may be had and for sale in every British Colony, and throughout India & China they have been highly esteemed wherever introduced. For COUGHS, ASTHMA, and all affections of the Throat and Chest, they are the most agreeable and efficacious remedy.

Prepared and sold in Boxes, Tins, and Bottles in various sizes, by THOMAS KEATING, Chemists, &c., 79, St. Paul's Churchyard, London. Sold retail by all Druggists and Patent Medicine Vendors the world.

De Heer Philip van der Byl was op het jaarlyksche diné en de bycenkomst van het Bridgewater Hospitaal op 10 October voorzitter. In zyn antwoord op den dronk hem toegebragt, dankte de edele heer alle tegenwoordigen regt hartelyk voor de vriendelyke wyze waarop hy den dronk hadden ontvangen. Het spoit hem dat hy in het afgeloopen jaar niet in staat was geweest om hen meer te ontmoeten; maar gedurende den volgenden herfst hoopte hy meer van zyne vrienden in die stad te zien, en ook beter bekend te worden met hare liefdadige instellingen (toejuiching.) Hy gevoelde dat hy zyn pligt jegens het hospitaal maar zeer onvolkomen had vervuld. Persoonlyke bemoeying deed meer dan geldelyke bydragen, en door persoonlyke bemoeijingen moest men trachten den voorspoed van het Bridgewater hospitaal te vermeerderen (toejuiching.)

H. M. St. Petrel is Zaturdag namiddag naar Simonsbaai teruggekeerd, na eene gelukkige kruistogt op de hoogte van de Kaap. Kapitein Gordon berigt dat hy de gerapporteerde ondiepte gevonden heeft. De diepte van het water op de aangeduide plaats op de hoogte der Kaap was 208 vadems, en strekte zich vergeves 3 mylen uit met eene gemiddelde diepte van 183 tot 200 vadems, zoodat er aldaar geen byzonder gevaar voor de schepevaart bestaat.

Dr. Livingstone nog in leven.—H. M. stoomboot *Rosoon*, R. M. Sperling, kommandant, is Dingsdag in de Simonsbaai aangekomen. Zy is den 7den November van Zanzibar, den 27 Nov. van Mozambiek en den 4den December van de Zambezie vertrokken. Zy heeft de heeren Young en Faulkner, met hun gezelschap terug gebragt. Alle zyn zy in gezondheid terug gekeerd, na Dr. Livingstone te hebben nagespoord veel verder dan de plaats waar hy gezegd werd vermoord te zyn geworden, en zy hebben voldoende bewyzen opgedaan, dat hy nog in het leven is en voorwaarts was gegaan, maar dat de Johanna mannen hem in den steek gelaten hadden.

De Oogst.—De oogst in de naburige distrikten Stellenbosch, Koeberg, Paarl en Malmesbury is binnen, en naar men zegt vry goed uitgevallen, hoewel niet in evenredigheid van den grond onder bewerking. De oorzaak hiervan ligt in de schraalheid van den grond en het slechte gehalte van de mest door onze boeren gebruikt. Men vermeent ten onregte dat de mest uit de open kralen of het gebruik van guano voldoet. Beide meetsoorten doen wel eenig nut, maar niet half zoo veel als goede mest zou doen. De meeste onzer landen zyn uitgeput. De kracht die zy verloren hebben moet noodwendig weder aangevuld worden door plantenstoffen. Guano bevat die stoffe niet, en door dat de boeren hunne mest in open kralen bewaren, verliest dezelve de zich daarin bevindende sols door de werking van zon en regen. In plaats van een levende en vruchtbaarmakende mest op het land te brengen, brengt men er een doode mest op. Dit kan alleen verholpen worden door het groot en klein vee onder afdaken of loodsen te plaatsen. Men zegge niet dat dit geld kost, want ieder die dat doet zal weldra erveren dat hy niet alleen minder verlies aan vee heeft, maar ook dat het gezonder en beter wordt en zyn mest hare waarde behoudt. Nog eene opmerking. Onze korenboeren hebben de dwaze gewoonte om hun stroo tot kaf te maken en ter markt te brengen, maar hoe veel winnen zy er by? In andere landen houdt men het stroo om daarmede zyn vee in den winter, wanneer het niet uit kan gaan, op stal te roeden. Het overige wordt in de kraal geworpen en tot mest gemaakt. Men krygt alzoo een goede levende mest en wordt in staat gesteld aan het uitgeputte land de verlorene kracht te hergeven. Eerst dan zal men kans hebben om weder van 20 tot 30 mud van één te krygen, in plaats van 8, 9 of 10 gelyk nu. Nu beloont de korenbouw den boer byna niet; aldaar zal hy zyn graan tegen veel lageren prys kunnen verkoopen en er toch goed by varen.

Paarl, 18 Dec.—Men zegt dat den Heer J. G. Steytler Gz. door de ingezetenen alhier een requisitie zal worden aangeboden om zich verkiesbaar te stellen voor de vacatien in d Wetgevende Vergadering (House of Assembly.)—*Correspondent.*

Plotselinge Dood.—Laatstleden Dingsdag morgen ging mejufvrouw J. J. van der Merwe (dochter van den heer J. F. Marais van Wellington) op de bovenste trede van haren stoep zitten om een kop koffy te drinken en de frische morgenlucht te genieten, zonder er aan te denken dat zy een verkoelend bloedzuiveringsmiddel had gebruikt. Het gevolg was dat zy dadelyk koude vatte en een aanval van stuipen kreeg, welke binnen een uur een einde maakte aan haar leven. Haar echtgenoot was juist van huis. Het last zich gemakkelyk begrypen hoe diep deze slag den echtgenoot trof, die zyne vrouw gezond had achtergelaten, en ook den vader der overledene die zoo innig aan haar verkleefd was. Mogen zy beiden de kracht ontvangen om hun zwaar verlies met gelatenheid te dragen. Moge het hun en elk ander op nieuw leeren dat er tusschen ons en den dood maar éene schrede is.—*Medegedeeld.*

Het Letterkundig Genootschap. — Maandag avond gaf dit Genootschap deszelfs laatste uitvoering voor dit saizoen, welke gezegd kan worden tot de beste die gegeven zyn, te behooren. De belangrykste gedeelten van de voordragt op Maandag waren de voorlezingen van den heer Liesching over Ceylon, en die van Kapt. Rainier van het groote en plegtige tooneel in Shakspeare's Hendrik IV., waar Prins Hall, de gezel van den losbandigen Falstaff, de kroon van zynen vader, dien hy dood waant, wegneemt, en het andere waar deze zelfde prins, toen hy Koning werd, regter Cascoigne ontmoet, welken wilden jongen Prins naar de gevangenis zond, omdat hy hem geslagen had wegens zyne bestraffing van eenige der wilde makkers van den Prins.

Zoodals het was met het letterkundige, was het ook met het musikale gedeelte van het programma. Er was een merkelyke verbetering in de keuze. Wy kunnen niet zeggen of de nieuwe instrumenten er iets meede te doen hadden of niet, maar wy dachten dat de bende zelfs beter dan gewoonlyk speelde. Inderdaad de geheele uitvoering was zoodanig dat wy denken dat dezelve niet overtroffen kan worden in eenig ander dorp van dezelfde grootte in de kolonie.

De heer Liesching zeide aan het slot van zyne zeer belangryke voorlezing—waarin hy de voornaamste byzonderheden van dat fraaye eiland (Ceylon), en de manieren en gewoonten van deszelfs bewoners beschreef—dat vermaak van een of anderen aard noodig is voor oud en jong; maar het was van belang om het te regelen. Eenige waren innerlyk en klaarblykelyk kwaad—andere goed of kwaad naar dat zy gerigt en geregeld werden. Met betrekking tot de vermakelykheden te Worcester, zy werden bestierd door de fatsoenlykste leden van de maatschappy; en daarom was er alle hoop dat zy zouden welslagen. Daar het waarschynlyk was dat hy het aanstaande saizoen niet tegenwoordig zou zyn, zou hy lang leven en voorspoed aan het Worcestersche Letterkundig Genootschap toewenschen. Kapt. Rainier en de Eerw. J. Maynard spraken in denzelfden geest.

Deze dingen geven blyk dat Worcester eindelyk ontwaakt uit deszelfs langen nacht van onwetendheid en duisternis, en zich in het heerlyke zonnelicht van heldere dagen begint te koesteren. Wy hebben gedurig vele lange jaren hierop gewacht, maar wy vertrouwden dat de sterke jonge luipaard niet altyd kan slapen. En nu dat de dag helder is aangebroken, laat het het doel van alle regt denkende vrienden van het menschdom zyn, om alles te doen om te voorkomen dat het heldere zonnelicht van ons tegenwoordig bestaan op nieuw door eene donkere wolk overschaduwd wordt.—*Worcester Courant.*

Swellendam.—Van hier wordt gemeld dat Dr. Shand, die verondersteld werd door de koorts aangetast te zyn, maar werkelyk aan hersenkoorts heeft geleden, nu veel beter is, dank zy de pogingen van Drs. Reid en Hanf. Men hoopt dat hy zyne diensten, welke hem die gevaarlyke ziekte hebben berokkend, weldra zal kunnen hervatten. Zyn vader, ds. Shand van Tulbagh, heeft hem een bezoek gebragt. De koorts heerschte nog onder de baadieten te Tradouw Pas, maar te Swellendam is zy nagenoeg verdwenen. De heer Van Oudtshoorn is nog niet naar Stellenbosch terugkeerd. De hofmeester van de "Aurora" was onlangs te Port Beaufort verdronken,—het gevolg van dronkenschap. Terwyl de schipper naar Heidelberg afreisde was, brak de bemanning de provisiekamer open, en toen hy terug kwam was de hofmeester niet te vinden. Eenige dagen later vond men zyn lyk aan den oever.

George. — Nevensgaand adres werd den Wel Eerw. heer Kuys en den ouderling F. S. Terblans, na hunne terugkomst in ons midden door den Kerkeraad alhier aangeboden.

[ADRES.]

Den Wel-Eerw. heer A. G. M. Kuys, V.D.M., en den broeder ouderling F. S. Terblans.

Wel-Eerw. heer, zeer geachte broeder.—De Kerkeraad en leden der Nederduitsch Gereformeerde Kerk te Georgestad wenschen U Wel-Eerw. en broeder Terblans by uwe veilige terugkomst in ons midden hartelyk te verwelkomen.

Gedurende de zitting der Synodale Vergadering sloegen wy met groote belangstelling de werkzaamheden van dat eerw. ligchaam gade; en wy wenschen u onze volkomene goedkeuring medetedeelen over de lyn van gedrag door u gehouden.

Wy vertrouwen dat de zaak van opvoeding en onderwys steeds uwe yverige behartiging behouden zal.

Met heilbede voor het welzyn van uwe huisgezinnen en reisgezellen, hebben wy de eer, enz.

Geteekend door den kerkeraad en ruim 100 gemeenteleden.

Hierop is het volgende antwoord geworden.

[ANTWOORD].

Aan den Eerwaarden Kerkeraad en de Gemeenteleden der Ned. Geref Kerk van George, onderteekenaren van het adres.

Zeer geachte Broeders.—Met dank ontvangen wy uwe verklaring van goedkeuring op onze handelwyze in de jongste gehoudene Synodale Vergadering.

Is het ons een genoegen deze betuiging te ontvangen van de leden des Kerkeraads, dubbel aangenaam wordt die betuiging als wy dezelve bekrachtigd vinden door onze gemeenteleden, wier belangen wy als hare vertegenwoordigers gereed waren te bedartigen, doch die wy van wege de ongelukkige verdaging der Synode, niet in de gelegenheid waren voortedragen.

De verzekering die wy nu hebben dat ons doen, tegenover eene groote meerderheid in de Synode, ochter in den geest onzer gemeente is geweest en hare volkomene goedkeuring heeft weggedragen, spore ons aan om by voortduring getrouw bevonden te worden in onzer beide roeping, terwyl wy trachten zullen by de vele bestaande behoeften in de gemeente, de taak van opvoeding en onderwys op nieuw met allen ernst en yver te behartigen.

U ook onzen hartelyken dank betuigende voor de welkomstgroet en wederkeerig U den besten zegen des Heeren toebiddende, noemen wy ons met hoogachting en liefde,

Uwe toegenegene Broeders in Christus,
A. G. M. KUYS, V.D.M.
F. S. TERBLANS, Ouderling.

De Wolwasschery te George is na de onlangs door den storm geleedene schade weder in goede orde, en de eigenaar heeft zoovele verbeteringen aangebragt, dat hy meent dat zy een tweeden storm zal kunnen trotseren.

Port Elizabeth, Dec.—Een sterke zuidoost, die hier gisteren woei, heeft eenige schade veroorzaakt. Een der booten van de Port Elizabeth Bootmaatschappy werd losgeslagen, en kwam op de rotsen tegenover Rodneystraat, waar haar bodem werd stuk geslagen. Een uur later onderging eene boot op dezelfde plaats hetzelfde lot, en te 6 ure, verloor dezelfde maatschappy een derde boot, die op de rotsen verbryzeld werd. De stoomboot *Edinburgh* verloor een anker en moest van een ander voorzien worden.—Datzelfde was ook het geval met de *Eastern Province* en de *Smyrniote*. Tegen den avond bedaarde de wind, en zeven morgen was de zee merkelyk kalmer.—*P. E. Herald.*

Een doodelyk gevecht.—Voorleden Maandag avond vond er te Port Elizabeth een twist plaats tusschen een Fingoe oppasser by de gevangenis en eenen Kaffer; jaloezy was de oorzaak. De Fingoe trok zyn mes en bragt den Kaffer twee of drie gevaarlyke steken toe. Er kwam hulp toeschieten en men bragt den gekwetsten naar het hospitaal, waar hy kort daarna in groote smart overleed. De Fingoe is in verzekerde bewaring.

Brandstichting.—Volgens de "Uitenhage Times" werd eene vyfde en welgelukte poging gedaan om de buitengebouwen van mejufvr. Hitzeroth in den brand te steken. Tegen omstreeks 9 ure werd het alarm gegeven en zag men een heldere vuurkolom, zich eenige minuten verheffen, maar zoo krachtdadig was de toegeschoten hulp dat de gebouwen weldra neergehaald en de vlammen uitgeblusht waren.—Men was nieuwsgierig uittevinden door wie den brand was aangelegd, en dit geheim werd Dingsdag morgen op het onverwachts opgeklaard, toen de heer Elster, die op het erf woont, een ander gebouw branden zag. Hy hzd de bewegingen eener Boschjesmans meid gade geslagen, eene bediende van mejufvr. Hitzeroth, en hield haar dadelyk verdacht. Zy werd met de misdaad beticht, en bekend eindelyk dat zy Zondag avond het varkenshok aan brand gestoken had, en dezelfde misdaad viermalen te voren vruchteloos had beproefd. Zy is nu in verzekerde bewaring

---

Een metselaar, Clifford geheeten, is van de stellaadje voor het raadhuis te Victoria West gevallen, en heeft zich zoo bezeerd dat hy overleden is.

Graaff-Reinet.—De hitte is hier Zondag ll. zeer groot geweest. De thermomether stond 95 in de schaduw.

De Beyr, de vervalscher, die van Cradock is weggeloopen, is door den Sheriff, den heer J. J. Raaff gepakt, die hem naar Colesberg zal brengen. Het weder is zeer warm geweest, en als er nu geen regen komt zit het er slecht uit met het gewas, dat door de sprinkhanen zeer is benadeeld.

Tarkastad, 9 Dec. 1867.—De 4de dezer was voor ons een aangename dag, daar onze predikant, de Wel-Eerw. J. G. S. de Villiers, terugkeerde van de Kaapstad. De volgende adressen werden hem aangeboden:—1steus. Van de Hollandsche Gereformeerde gemeente; 2dens. Van de geskeurde gemeente; 3dens. Van de Engelsche inwoners. De eerste twee adressen werden voorgelezen door den heer L. G. S. de Beer, het laatstgenoemde door den heer A. Dunmore Ds. de Villiers antwoordde in korte en gepaste bewoordingen, en beloofde later een schriftelyk antwoord te zullen geven.—Gisteren hadden wy eene volle kerk. Ds. de Villiers sprak eene zeer troostryke rede uit over de woorden, vervat in den 37sten Psalm vs. 5: "Wentel uwen weg op den Hee, Hy zal het maken." Hy wees op den hagchelyken toestand van onze kerk, en wekte op tot bidden en vertrouwen.—Het hier bovengenoemde adres der Hollandsche Gereformeerde gemeente luidde als volgt:—

Tarkastad, 4 December, 1867.

Aan den Wel-Eerw. heer J. G. S. de Villiers, Leeraar der Hollandsche Geref. Gemeente te Tarkastad.

WelEerw. Heer en zeer geachte Vriend:—Met een gevoel van blydschap en dankbaarheid verwelkomen wy ondergeteekenden, uwe gemeenteleden, u wederom in ons midden.

Wy hebben uw gedrag in de Synode gadegeslagen en kunnen niets anders zeggen dan dat het onze volkomene goedkeuring heeft weggedragen, want ook wy houden het er voor, dat verdaging van de Synode, onder bestaande omstandigheden, het beste was.

Wy verwelkomen u nog eens als onzen vriend en broeder, en vertrouwen, dat de liefdeband, die er bestaat tusschen u en de gemeente, nog steeds naauwer zal worden toegehaald.

Wy gevoelen ons verzekerd, dat zoo de Heere u spaart, om de aanstaande vergadering der Synode by te wonen, gy verder toonen zult, dat gy een warme yveraar voor de Orthodoxie zyt.

De Heere spare u nog lang in ons midden, tot heil van de gemeente en tot opbouwing van Christus Kerk op aarde.

Wees verzekerd, geliefde vriend, van onze opregtste vriendschap en liefde.

Wy kunnen niet nalaten, om over u en uw gezin Gods zegen aldus af te bidden:

Dat 's Heeren zegen op u daal;
Zyn gunst uit Sion u bestraal;
Hy schiep 't heelal, zyn naam ter eer:
Looft, looft nu aller Heeren Heer.

Geteekend door L. G. S. de Beer, D. A. Greyling, Johannes de Lange, J. Hartslief, A. J. Hartslief, W. Muller, en eene menigte anderen.—*Volksvriend.*

Richmond.—Van hier wordt over eene aanhoudende droogte en warmte geklaagd. Het veld heeft zyn groen aanschyn verloren en zy vertoont een droevig voorkomen. Het vee heeft echter nog voedsel en schynt voor als nog niet veel te lyden; ook houdt het water hier en daar nog goed stand, wat anders treurige gevolgen zou kunnen te weeg brengen.

Colesberg.—Het plaatselyk blad van 10 dezer zegt, dat de Brs. O'Reilly verleden week van hun handels en jagttogt in de binnenlanden, zyn terug gekeerd. Zy hebben 141 struisvogels en 13 leeuwen geschoten en 32 levende struisvogels medegebragt. Ook hebben zy 2 diamanten gevonden die voor echt verklaard zyn en naar Amsterdam gezonden zullen worden om aldaar geslepen te worden.

King Williamstad.—Terwyl de heer R. Taylor aan het jagen was, en een kwartel, dien hy geschoten had wilde oprapen, schoot er op eens een pofadder op hem toe, en zou hem zeker gebeten hebben, ware hy niet dadelyk achteruit gesprongen. Hy schoot het ondier, dat byzonder groot was voor zyne soort, met zyne buks dood.

Oranje Vrystaat.

De *Frie d* zegt:—Gedurende de week zyn er vele personen uit het kamp der Bovenafdeeling, die nu by Catheartsdrift aan de Caledon ligt, gekomen. Luitenant van Rensburg, van de Artillerie, die onlangs toevallig gewond werd door de uitbarsting van een bom of handgranaat, maar goed geneest, is naar Bloemfontein teruggekeerd. Dr. Kruse heeft ook alhier een kort bezoek gebragt. Over het geheel hooren wy dat zaken er beter uitzien dan eenigen tyd geleden. Menschen van verstand en kennis spreken vol hoop van de toekomst, en zeggen dat als het mogelyk is om den oorlog met eenige wakkerheid en volharding tot het einde van April voorttezetten, daarna de kommandos geheel kunnen worden opgebroken, en de toekomstige verdediging van het nieuwe of zoogenaamd veroverde grondgebied veilig aan de koopers, grantees, en voorgestelde grenspolicie kan worden toevertrouwd. De patrouille van den 22 ll. tot by de Tieme moet eene zeer heilzame uitwerking op de Basutos gehad hebben. Dat kleine ligchaam van 280 man (zonder kanon) heeft de geheele tegenwoordige magt van den vyand de spits geboden. Als tegelyk eene andere patrouille van 200 man aan den anderen kant ware opgekommen, had de Tieme met al het vee er op kunnen genomen worden. Het kamp der Bovenafdeeling is op dit oogenblik te zwak in getal. Nog een 200 burgers worden vereischt. Men verklaart bepaald dat al het koren en te veld staand gewas dit saizoen zal vernield worden.

Van de vereenigde Smithfieldsche afdeeling is zeer ontmoedigend nieuws gekomen. De afdeeling telt slechts 300 man; maar de nieuwe Gouvernements Sekretaris, de heer F. K. Höhne, is van hier afgezonden om naar den toestand van zaken aldaar onderzoek te doen, en wy vertrouwen met volle magt om de zaken beter te regelen en zelfs een nutteloozen kommandant of hoofdkommandant te ontslaan, als de dienst zulks mogt vereischen. Het land kan niet langer met den oorlog spelen!—Wy moeten of krachtig voortschryden tot een gelukkig einde, of zonder uitstel het land aan de Basutos opgeven en om vrede vragen! Geen andere weg blyft er voor ons open! Reeds hebben wy te veel gebeuzeld. Nog een tyd lang dus gehandeld, en het land, dat in vele opzigten een goed land mag heeten, zal niet langer de moeite waard zyn om in te leven.

Het Kamp van het Hoofdkwartier.—Van Platberg wordt het volgende geschreven:—30 Nov. Een der fraaiste nachten, die wy nog in Kafferland gezien hebben, maar het geheele kamp werd in rouw gedompeld door den dood van Gert van Zyl, die tusschen 2 en 3 ure aan het springen van een bloedvat in de borst, ten gevolge van het zware letsel dat hy op den 2 gekregen had, overleed. Hy was een der beste en dapperste jongelieden in het kamp en steeds in het digst van den stryd vooraan. Het kamp trekt te 4 ure voorm. naar Mouwershoek, en te half een worden tenten opgeslagen op de elfde plaats waar Generaal Senekals kamp in 1858 stond, nadat hy door de Basutos 3 dagen lang in bedwang was gehouden. Verscheidene ladingen koren worden van het Oosten van Caledon naar het kamp gebragt. Dezen namiddag te 4 ure is de jonge van Zyl begraven, na geopend te zyn. Byna het geheele kamp volgde de lykbaar. Het eeuwige leven zy zyn deel!—Regenachtig in den avond, en bliksem langs den horizon, regen te 10 ure namiddag.

Zondag, 1 December.—Een onzer buitenposten heeft gerapporteerd dat een Kafferkommando by de Z. O. punt van Platberg gezien was, zich naar den Vrystaat bewegende. Er werd dadelyk eene patrouille uitgezonden, maar men vond geen spoor van den vyand.

Maandag, den 2 December, 1867.—Een-en-tachtig wagens met 1,478 mudden koren en milies, hebben te 5 ure in den morgen het kamp verlaten en naar den Vrystaat te gaan. Tusschen 200 en 300 mudden zyn nog steeds in het kamp als voor voor de paarden. Dit is een groot verlies voor de Basutos en staat gelyk met 800 stuks vee. De dappere kommandant M. Prinsloo eskorteert de wagens met 50 man tot Hoepelrok.

Men zegt, dat de Wel Eerw. heer W. A. Robinson, de onafhankelyke en evangelische leeraar te Smithfield, voornemens is het beroep van bisschop Colenso naar Natal aantenemen.

Winburg, 2 December, 1867.—By het meerendeel der bevolking van dit district begint het gevoelen veld te winnen, dat deze Staat en vooral dit district tegenwoordig eene crisis ondergaat, waaronder wel is waar de burgers niet heel lang meer kunnen gebukt gaan, doch tot welker gunstige afloop ieder ingezeten bereid is nog zware offers te brengen. Men hoort huisvaders zeggen: "Ik heb 5 zoons in het veld, die ik van alles moet voorzien, doch al duurde die oorlog nog achttien maanden zal ik zulks blyven doen. De President kan niet anders doen, dan geschiedt: n. 1. 2 of 3 maandelyksche aflossingen commanderen tot er eene grenspolitie op de been is, en dan moeten de Kaffers zich onderwerpen!" En als een onpartydige onze positie zou beoordeelen moet hy zich dan niet verwonderen over de volharding en veerkracht zoowel van President als volk, die dit commando systeem nu sedert meer dan 3 jaren volgehouden hebben? Aangenaam is het echter op te merken dat invloedryke buitenlieden van de goedzakelykheid eener doelmatige grenspolicie begin nen overtuigd te worden en gaarne dien maatregel by de aanstaande Volksraadszitting zullen helpen onders uneu door woord en daad, mits een geschikt commandant de organisatie op zich neme! Dat dan veel, ja alles van de geschiktheid van dien commandant zal afhangen, valt niet te ontkennen, en mogt de President in de keuze van zulk een man gelukkig zyn, en daardoor in staat worden gesteld zich met de inwendige regeling van 's lands belangen be ig te houden (hetgeen nu onmogelyk is) dan bestaat er geen reden waarom de Staat in het tweede lustrum van 's Heeren Brand's presidium niet een tydperk van voorspoed en vrede zou te gemoet gaan!

Ou dit dat Barolongs afgespionneerd hebben dat de Basutos eene algemeene laatste poging willen doen om in deze week van uit Corannaberg in den Vrystaat te vallen, ten einde hun uitgeput commissariaat van het noodige te voorzien en dat zoo die poging mislukt, zy besloten hebben weg te trekken. En hun verblyf te Korannaberg is ons niet zoo aangenaam, of zy kunnen verzekerd zyn dat wy daartoe al het mogelyke zullen bydragen!

Onderstaand rapport van Hoofdkomdt. Joubert, is op last van ZHEd. den Staatspresident tot algemeen narigt republiceerd:—

Platberg, punt naby Caledon Oostzyde,
25 November, 1867.

Aan Z'HEd. den Staatspresident, Bloemfontein.

HEd. heer,—Ik heb de eer UHEd. te informeren dat ik op den avond van den 21sten dezer 260 burgers onder hunne officieren kommendeerde om uit te gaans maar door zwakheid van paarden heb ik slechts 280 burgers uitgekregen onder myn bevel en de volgende kommandanten: Prov. Komdt. van Coller, van Koorstad; Komdt. H. Venter, Bloemfontein; Prov. Komdt. Adolf Erasmus, Boshof, en Komdt. Prinsloo, van Winburg.

Wy trokken naar de overzyde van Caledon naar Thaba Tella. Toen heb ik een weinig stil gehouden tot het aanbraken van den dag. By het voortgaan ontwaarde ik Kaffers in een kopje die eene klomp vee by zich hadden, hetwelk genomen werd door Kommandanten Prinsloo en Erasmus, dewyl de Kommandanten van Bloemfontein en Kroonstad aan de linkerzyde gejaagd hebben. Na hunne terugkomst zyn wy weder vereenigd. Ik zag toen groote troepen vee de Tiemie uitgaan. Ik beval dadelyk den Kommandanten Prinsloo en V. Coller hen achterna te te jagen; zy waren reeds ver van den berg; doch by die gelegenheid waren omtrent 150 beesten en 6 paarden afgesneden. Daarna vertoonden zich Basutos in kleine klompen, maar op distanties. Kommandanten Venter en Erasmus waren gelast het genomen vee, dat het achterste was, te beschermen. Na de terugkomst van de Kommandanten en my heb ik hen behoorlyk geplaatst: Kommandant van Bloemfontein voorhoede, Kommandant van Winburg linker, Kommandant van Boshof regter, Kommandant van Kroonstad achter. De Basutos bestormden toen van ter zyde Komdt. Erasmus en zyne burgers, doch zy werden teruggedreven; 3 Basutos alsook een paard werden doodgeschoten. Ik gelastte toen den Prov. Komdt. Venter van Bloemfontein dadelyk storm te jagen op een getal Kaffers, die in de klipbanken waren, en de banken in bezit te nemen; dit werd gedaan; de Kaffers vlugtten en sommige sneuvelden; daarna vervolgde de Kommandant van Winburg, en er sneuvelden er nog meer. Toen wy weder voortgingen vereenigden zich de Basutos, ons achtervolgende, en stormden op de achterhoede tusschen de 2 en 3000 Basutos. Toen moest ik de Kommandanten vereenigen, daar wy te klein van magt waren om hen terug te slaan en het genomen vee te stoppen. Door onze kleine magt konden wy de Basutos niet achtervolgen op eenigen verren afstand, doch de Basutos keerden gedurig terug en bestormden ons weder. Een half uur werden wy staande gehouden, doch daarna gaf ik order aan de Kommandanten om voort te trekken en ieder op zyne hoede te zyn; voorts moesten alle officieren met hunne burgers den vyand terug slaan en schieten tot aan de Kleine Caledon. Daar ontdekten wy vóór ons twee patrouilles te paard en te voet van kafferkommandos, doch de banken werden in bezit genomen op bevel van den generaal door Komdt. Prinsloo, en een' anderen korteren weg nemende, werden hunne plannen verydeld; de achterhoede werd door my gestopt om eerst het vee te laten doorgaan door de kleine Caledon, daar zy hevig opons vuurden van eene bank, die zy in bezit hadden; daarna orderde ik de achterhoede door de Caledon; toen stormden de Basutos weder van achteren; ik beval de achterhoede hen weder terug te slaan; 2 Basutos bleven liggen. Vandaar trokken wy voorwaarts, na 6 uren hard vechten. Het scheen my toen dat hunne magt gebroken was. Zy retireerden, zoodat onze burgers hen niet bereiken konden. Naar schatting was de magt der Basutos tusschen 3 en 4000 ruiters en tusschen 500 en 1000 voetgangers, doch niettegenstaande de zwakheid onzer burgers, zoo als bovengenoemd, namelyk slechts 280 man, heb ik de eer UHEd. te informeren, dat aangezien zulk eene kleine magt tegen den vyand in zulk eene groote magt was uitgetrokken, en dat wel zonder kanon, ik UHEd. verzekeren kan, dat de officieren met hunne burgers zich byzonder goed en dapper gedragen en ook goed gevochten hebben. De zegen des Heeren was op onze zyde, daar aan den kant der Basutos ten minste 60 gedood en gewond werden, en aan onzen kant, Gibson, een der grantees, met een kogel door het been, David Fourie door den schouder, Henry du Preez in zyn schouder. Verder kregen enkele burgers kogels door hunne kleederen en ook schrapen, maar geene wonden, waaronder begrepen moet worden kommandant van Coller twee ligte wonden aan zyn linkerarm doch geen kwetsuur, daar hy weder dienst doet.

Het genomen vee bestaat uit 289 beesten, waarvan voor slagtvee gehouden 33, voor uitgaven 6; en uit 284 schapen en 29 paarden; voor doode en gewonde paarden uitbetaald 11. Aan onze zyde zyn 5 paarden gedood door den vyand en hebben wy er 6 door zwakheid verloren.

Ik heb de eer te zyn,
UHEd. Dw. Dienaar,
G. F. Joubert,
Hoofdkommandant.

BRIEF VAN MOSHESH AAN DEN HEER J. H. BRAND.

Thaba Bosigo, 9 July, 1867.

Aan het Opperhoofd van den Oranje Vrystaat.

Opperhoofd,—Ik heb uw brief van den 26sten Juny ontvangen, en het speet my van al de vernieling te hooren, die jegens uw volk is gepleegd, ofschoon ik niet zeker ben dat alles wat gezegd is juist is. Het eenige antwoord dat ik u kan geven is dat wat gy reeds van my gehoord hebt, namelyk dat uw wensch naar oorlog, zoowel als die van uw volk noodzakelyk veel last voor de Basutos en Boeren moet medebrengen. Ik vraag u dan wat heeft de oorlog van 1865 veroorzakt? Was het niet uw wensch om uw gebied te vergrooten? En dan werden er veele dingen door dien oorlog gedaan. Dit jaar was de oorzaak van den oorlog uw wensch om de Basutos uitteroeijen en dit is de eenige oorzaak van alles waarover gy spreekt en klaagt. Als ik u zeide wat deze maal door uw volk aan de Basutos is gedaan, zonder het storten van het bloed der mannen, vrouwen en kinderen te tekenen, zou het tweemal meer zyn dan de Vrystaat door myn volk heeft geleden.

Omtrent wat gy zegt van Mampa's bedoeling om oorlog met den Vrystaat te maken is dit geheel onwaar. Gy weet wat oorlog wekt, en als gy zegt dat het vrede is, is het vrede.

Ik moet u éene zaak zeggen, als gy een hoofd zyt, dat zyn volk bemint en zyn voorspoed wenscht, zoowel als het welzyn van myn volk, als een man die het christendom belydt, behoort te doen, laten uwe boeren dan weten, dat zy binnen de grenzen van den Vrystaat moeten blyven, Als zy dat doen zal het de eenige zekere weg zyn voor een waren en blyvende vrede.

Ook zullen wy aan den Vrystaat geen enkel zendelingstatie overgeven.

Ik hoop dat gy goed op myne woorden zult letten, daar zy de wenschen van myn volk uitdrukken, dat my verpligt heeft om zo u voor te leggen.

De grenslinie, door Sir G. Grey en Sir P. Wodehouse gemaakt, werd bepaald ten einde alle twist te vermyden, ofschoon die door Sir P. Wodehouse bepaald, geheel ten gunste van den Vrystaat was. Verleden jaar hebben wy vrede met u gemaakt, en ik gaf er u 6,000 stuks vee voor, maar ik heb er niet in toegestemd om iemand het land der Basutos te geven; het behoort my niet toe, en gy weet zelf dat het aan myne inboorlingen behoort, die er wonen. Als ik het land der Basutos wegnam waar zou ik hen zetten? En als ik een afkeer van den oorlog heb en zyne gevolgen vrees, zou ik toch myn volk niet twillen trachten te redden door hun land weg te geven, waar zy en hunne voorvaderen geboren werden.

Wat betreft het geval met den heer Bushe die gedood werd, vraag ik, waar werd hy gedood? Gy zegt in den Vrystaat; dit erken ik niet, daar ik er nooit in toegestemd heb dat de Lesuto Vrystaat zou worden. Ik wensch ook te weten wanneer hy gedood werd? Was het gedurende den vrede, na den oorlog van 1865 of gedurende uw oorlog om niets? Als hy in de Lesuto gedood werd, wel, blanken hebben daar niets te maken, en kunnen zich aldaar zonder de toestemming van het opperhoofd niet nedersetten, daar inboorlingen geen regt hebben om zonder uwe toestemming zich in den Vrystaat te vestigen.

Er is eene zaak, die my grieft, namelyk dat de blanken geen medelyden met elkander hebben, want zy wier fortuin in doozen graast, denken nooit aan hen die van het gras op het veld moeten leven. Ik zeg dat als gy elkaar bemindet gy niet zoo slecht jegens elkaar zoudt handelen. Het is lang geleden, dat ik den heer Brand heb gesmeekt om de zaken niet met het zwaard te beslissen, omdat deze weg zyne gevolgen met zich breugt. Het spyt my inderdaad dat gy myne wenken niet wilt volgen. Maar zelfs nu mylord, is er tyd als gy wilt om alle twist by te leggen en verder misverstand te voorkomen. Gy hebt my gezegd, dat gy op myn verzoek myne brieven voor uwen raad zoudt leggen, maar gy hebt my nooit den uitslag van dezen stap medegedeeld, en ik heb niets gehoord, dat my omtrent deze zaak kan tevreden stellen. Als gy hem myne brieven hebt gewezen, zyt gy niet te berispen voor hetgeen er heeft plaats gehad, en al de verwoesting die wordt aangerigt. Voortaan zal ik my tot uwen raad wenden, daar het de wensch myns volks is dat ik zulks doen zal. Ook zou ik zeer blyde zyn te weten, of het u of uw Raad is die al myne raadgevingen omtrent vrede in den wind geslagen heeft.

Moshesh.

Transvaal.

Een brief van den eigen correspondent van de *Tyd* gedateerd, Pretoria, 21 Nov. 1867, bevat het volgende:—

"Het nieuws in de laatste dagen is zeer belangryk en het schynt, dat de Republiek thans in eene overgangs-periode verkeert. Van de vrywilligers die onder het opperbevel van den heer S. Schoeman naar Zoutpansberg zyn vertrokken, is nog niets vernomen. Het schynt dat tot nog toe geen aanval tegen Katze-Katze of Katlagter te Schoemansdal is begonnen. De Volksraad heeft besloten, dat het doel en de yver der vrywilligers loffelyk was, maar de voorwaarden, door het Gouvernement aan hen beloofd en gegeven, zyn afgekeurd, zoodat geene gelden daarvoor uit 's lands schatkist mogen betaald worden.

Gisteren is het rapport ingekomen van de commissie uit den Volksraad omtrent de geldelyke zaken in het afgeloopen dienstjaar 1 Aug. 1866 tot 1 Aug. 1867, na acht weken onafgebroken te hebben gewerkt om den boven alle begrip verwarden toestand van 's lands geldmiddelen te onderzoeken. Het rapport heeft onbegrypelyke zaken aan het daglicht gebragt. Om enkele voorbeelden te noemen: Terwyl de begrooting voor het afgeloopen dienstjaar was £15,800, is een bedrag van tusschen de £45,000 en £46,000 uitgegeven; van de meeste of een groot aantal uitgaven waren er geene kwitanties, en tegen meer dan een landdrost werden groote sommen opgebragt, die niet door hen zyn verantwoord.

De verrigtingen van den waarnemenden Staatsprocureur S. J. Meintjes als afgevaardigd naar Zoutpansberg, zyn afgekeurd, als zynde hy in die betrekking niet ingezworen. Er zal nu op den 2den Woensdag in Feb. 1868, een Hoog Geregtshof zitting houden te Pretoria, waar de zoo vele jaren hangende zaken van Zoutpansberg zullen behandeld worden, en aan de beschuldigingen van moord, roof, slavenhandel, afpersing, enz., enz., een einde worden gemaakt. De landdrosten A. A. O'Reilly, van Wakkerstroom, C. Potgieter, van Lydenburg, en van Yperen, van Utrecht, zullen in genoemd hof zitting nemen, terwyl aan den Staatsprocureur tot adviseurs zyn toegevoegd de leden van de balie Proes, Struben en Lys.

Voorts zal getracht worden een traktaat te sluiten met den Oranje Vrystaat nadat de Iynkwestie zal zyn afgehandeld, en daartoe zyn benoemd, behalve ZHEd. den Staatspresident, de raadsleden

dan plaats in onze kolommen? Wel het is om op iets de aandacht te vestigen, dat my van veel hooger belang schynt, dan de kunstvaardigheid in de muzyk. Die kunstvaardigheid komt betrekkelyk zelden te pas, duurt al chts eenen zekeren tyd van het leven; terwyl hetgeen ik bedoel gedurende het geheele leven, zoo hier als hier vanmaals, gunstig werkt. Met genoegen bemerkte ik de zedige vrymoedigheid der dames en de gemakkelyke beschaafde bewegingen der heeren. Het had niets van dat styve gemaakte en dikwerf te gelyk plompe, onbeleefde van zoo vele, anders brave, lieve meisjes en jongelingen. En hoe komt dat? Dat komt door den beschavenden, verzachtenden omgang der beide kunnen. De jongeling waakt opwerpen en gebaren; het meisje verliest hare overdrevene schroomvalligheid, en beide worden dus bevaliger, dat is natuurlyker, natuurlyk als schoon beschouwd.

Mannen alleen met mannen omgaande worden ondanks de beste opvoeding, ruw zoowel van manieren als van gevoel, en meisjes alleen met meisjes omgaande worden..... maar dat zal ik maar zwygen uit verschooning voor de zwakke schoone sexe.

Volgens een Fransch schryver, en dus uit een Fransch oogpunt, is Engeland een hemel voor jonge meisjes en een hel voor vrouwen, terwyl het in Frankryk juist omgekeerd zou zyn. Daar wordt het meisje in een klooster opgevoed en komt er niet uit, dan om met den man der keuze harer ouders of voogden, maar dien zy misschien nooit te voren gezien heeft, naar het echtaltaar te treden. Zy huwt hem evenwel met vermaak, omdat zy door dat huwelyk van den klosterdwang ontslagen wordt. Nu is zy vry, maar die vryheid wordt lochbandigheid gelyk ieder weet, die eenigzins met de chronique scandaleuse van de hoogere standen in Frankryk bekend is. In Engeland daarentegen bewegen zich de meisjes vry in de wereld, hebben veel omgang met het mannelyk geslacht, en worden trouwe echtgenooten, brave moeders. Zy hebben de wereld gezien, en weten welke waarde zy heeft. De Fransche meisjes hebben zich daarentegen, gedurende haar kloostleven, eene ideale wereld voorgespiegeld, en zoeken die overal, wanneer zy in het huwelyk getreden zyn. Daardoor vallen zy in vele verzoekingen, waaruit weinige ongescheend, maar de meeste deerlyk verbrand uitkomen.

Al hood dus het zanggezelschap geene andere voordeelen aan, dan beschavend te werken, dat is, de zedelykheid te bevorderen en het verstand te ontwikkelen, dan ware het reeds een onwaardeerbaar voorrecht voor deze plaats. Maar het doet meer.

Mooije stemmen zyn zeer algemeen in deze kolonie en byzonder aan de Paarl, maar hoe dikwerf wordt men niet ontsticht (ik zeg ontsticht, daar een mooi Ned goed uitgevoerd ons hart tot God verheft, ons betere gevoelens inboezemt, ons reinigt, al verstaan wy ook de woorden niet:) hoe dikwerf wordt men niet ontsticht door een onnatuurlyk gegil of onharmonische passage, midden in de vertrukking waarin men gebragt was door de heerlyke stem.

Nu heeft hier de jeugd gelegenheid, en bynaa kosteloos gelegenheid, hare natuurgaven te beschaven, zoodat zy ze aangenaam voor ieder, en beschavend en verheffend voor zichzelve kan aanwenden. Bezond het Zanggezelschap niet, hoeveel zou hun dan de leiding van zulk een meester in de muzyk niet kosten? en dan misten zy nog het voordeel van te leeren zoo door de begaafdheden en volkomenheden, als door de gebreken en misslagen hunner medezangers. Dit alles wordt dunkt my te weinig op prys gesteld. Maar zoo is de mensch. Hy waardeert niet hetgeen hy heeft. Om er de waarde van te beseffen moet hy het eerst missen. Mogt dit omtrent het zanggezelschap toch geen plaats hebben. Is het eens opgebroken, dan zal het zeer bezwaarlyk zyn er weder een op te rigten, en het berouw zal dan, vreez ik, als dat van Ezau wezen,—vruchteloos. Volhardt daarom, leden van het zanggezelschap, laat u niet ontmoedigen—al het goede, al het schoone, al het ware is nooit zonder geweldigen tegenstand gebleven; tegenstand geboden door den geest der wereld, die zich daartoe bedient van de bekrompene zienswyze van sommige, anders brave menschen, en van de wangunstige kwaadaardigheid der domheid. In uw eigen hart zult gy de voldoening vinden, en in uw geheele leven de aangename vruchten plukken van uwe begeringen, benevens den dank van alle verstandige welgezinden.

TOEHOORDER.

Heer Editeur!—De twist tusschen de WEw. heeren Gohl en Faure over de beteekenis van Orthodoxie is nu in handen geraakt van leeken, waarom ik u verzoek de aanvolgende regels wel in uw blad te willen opnemen, in hoop dat zy zullen bydragen, een einde aan die kwestie te maken.

Stel dat de Candidaat in de Moderne Godgeleerdheid, D. P. Faure gelyk hebbe, en dat de Farizeën van den tyd des Zaligmakers de Orthodoxen van dien tyd waren;—dat de Zaligmaker hen dikwerf en zeer strong bestraft heeft over hunne Orthodoxie,—hunne instettingen door woord en daad heeft veroordeeld,—het volk er ernstig tegen heeft gewaarschuwd,—dan bewyst dit nog alleen, dat hunne Orthodoxie de echte niet was.

Maar waren dan de Modersen of Sadduceën van dien tyd in het regte spoor? Neen, want hun zegt de eeniggeboren Zoon van God, dat zy de Schriften niet verstonden.

Door wie is de Christus het bitterste vervolgd? Wie droven zyne kruisiging voornamelyk door? De Hoogepriesters, die de hoofden der Sadduceën waren!

Waarom wyst de Zaligmaker hen zoo veel minder toregt dan de Farizeën en Schriftgeleerden?

My dunkt, omdat er aan hen niets te redden viel!

Van de Farizeën zyn een Nicodemus, een Paulus en wie weet hoevele anderen teregt gekomen, maar wie wyst my een Sadduceër aan. Het ware met hen paarlen voor de zwynen geweest. Evenwel Hy bad voor hen als zyne moordenaren. Laten wy Hem hierin navolgen, zoowel als in het eerste. Door tegenspraak maken wy de Modernen nog maar verweder, zoodat zy dan hoe langer hoe verder gaan in hunne zonden, en zich dus straf baarder maken.

ORTHODOX.

Sommigen brengen ook de gelykenis van den ryken man en den armen Lazarus by als eene waarschuwing gerigt tot de Sadduceën of Modernen van den tyd des Zaligmakers, en dus tot die van alle tyden.

Hoog Geregtshof.

14 DEC.—Hunne lordschappen zaten ten 10 ure, en daar dit de laatste dag van de termyn was, werd de provisionele rol als gewoonlyk afgehandeld.

GIRD, APPLIKANTEN; VAN NIEKERK, RESPONDENT.

In July ll. was een rule *nisi* tot arrest verleend tegen den respondent, omdat hy geene rekening zyner administratie van den boedel van Petronella Meyer, weduwe wylen A. H. Ferreira, had ingediend. Daar gedaagde sedert dien tyd ook niet gehoor had gegeven aan de lastgeving van het Hof om zoodanige rekening in te dienen, verzocht de Prokureur-Generaal om die *rule* verbindend te verklaren. Gedaagde verscheen niet en het verzoek werd ingewilligd.

Later op den dag zeide de heer De Villiers, dat de procureurs juist instructies hadden ontvangen van Humansdorp om de zaak te verdedigen, aangezien Van Niekerk aan bezorgde lydende, zwak van geestvermogens en geheel onbekwaam was om in de zaak te handelen.

De Procureur-Generaal zou geen objectie hebben om het arrest uit te stellen, als het bewezen kon worden dat het bezwaar *bona fide* was; ook wenschte hy securiteit te hebben, dat de respondent niet zou vlugten, ingeval het bezwaar soms uit de lucht gegrepen was.

De heer De Villiers las hierop geneeskundige certifikaten voor, dat Van Niekerk sedert 1859 aan verlamming lied, en sedert drie jaren niet in staat was zyne zaken te besturen.

Voorts bleek het, dat hy eenige papieren had opgezonden, en het Hof schortte het arrest op tot Maandag, als wanneer de zaak weer kon worden voorgebragt.

RE G. B. MYNHARDT, INSOLVENT.

De heer Porter verzocht om de rehabilitatie van den insolvent, doch het Hof weigerde aan het verzoek te voldoen, voornamelyk op grond, dat de insolvent geene boeken of aanteekeningen had gehouden. Over twee jaren kön insolvent weder aanzoek doen.

ALBERTYN, CURATOR VAN DE VOS, *vs.* BOURHILL & CO.

De heer Cole verzocht om de uitspraak der scheidsregters tot een vonnis van het Hof te maken.

De Procureur-Generaal, die ten behoeve van gedaagde daartoe zyne toestemming gaf, zeide dat deze verpligt waren hun boedel te assigneren; doch er was reeds een dividend van 8s, en er zou spoedig nog een van 3s. of 4s. in het pond worden verklaard, en hy geloofde dat de crediteuren in den boedel van De Vos tevreden zouden zyn met de dividenden.

De uitspraak werd daarop tot een vonnis van het Hof gemaakt.

Re P. H. ZEEDERBERG, EEN INSOLVENT IN NATAL.

De heer Porter deed op nieuw een aanzoek, dat reeds vroeger door hem was gedaan, doch dat het hof toen niet had willen inwilligen, om in de zaak volgens proces by edikt te werk te gaan. De boedel was in Natal onder gedwongen sekwestratie gesteld en de curatoren wenschten het vastgoed in deze kolonie ook in handen te krygen, doch de insolvent weigerde om hen daarin behulpzaam te zyn; zy verzochten derhalve de tusschenkomst van het hof, ten einde zyn boedel in de Kolonie ten nutte zyner crediteuren zoowel hier als in Natal te doen sekwestreren. Het hof gaf last om het vastgoed in beslag te nemen en een proces by edikt uit te vaardigen, voortekomen op den eersten dag der termyn.

ABDOL SOEKER, APPLIKANT; AMOSLEMN EN TAJIEB, RESPONDENTEN.—DE MALEISCHE KERKKWESTIE.

Volgens last van het hof, op 6 dezer gegeven, moesten de partyen de betwiste Moskee van Imaum Hadje om den anderen Vrydag gebruiken, totdat er behoorlyk een nieuwe Imaum zou zyn benoemd. De heer Porter verscheen thans voor de respondenten en leverde bezegelde verklaringen in om te bewyzen dat Tajieb op Woensdag avond zonder tegenstand behoorlyk tot Imaum was benoemd.

De heer Buchanan leverde van den anderen kant bezegelde verklaringen in om te bewyzen dat er geene behoorlyke kennisgeving was geschied, en dat de verkiezing, als zynde op een Woensdag — en dat nog wel een feestdag—in plaats van op Vrydag geschied, ongeregeld en onwettig was.

Er werd niet ontkend dat er op Zondag morgen eene kennisgeving van de verkiezing aan de kerkdeur was aangeplakt; doch die was niet voldoende, aangezien de meeste gemeenteleden haar niet lezen konden, en de heer Buchanan verzocht om de vroegere lastgeving van het hof te doen voortduren; terwyl de heer Porter op hare opheffing met kosten aandrong. Om allen twyfel omtrent eene genoegzame kennisgeving uit den weg te ruimen, gelastte het hof dat er op Vrydag ten half elf ure, eene nieuwe verkiezing zou plaats hebben, waarby iedere party twee stemopnemers moest aanstellen. Daar er vele Maleijers in het hof tegenwoordig waren, werd hun, op verzoek der regters door den tolk deze schikking medegedeeld, terwyl zy gewaarschuwd werden de verkiezing op ordelyke wyze te doen plaats hebben.

WRIGHT *vs.* CURATOREN VAN WRIGHT.

De pleidooijen in deze appèzaak geëindigd zynde, nam het hof tyd om zyne uitspraak te overwegen.

COOK *vs.* COOK.

Deze was eene actie om echtscheiding. De heer De Villiers verscheen voor eischer, C. W. Cook, een koetsier van beroep; gedaagde verscheen niet. De partyen waren in 1852 getrouwd in de Kaapstad, en leefden met elkander tot 1860, toen gedaagde het huis haars mans verliet, en sedert dien tyd met onderscheidene personen overspel bedreef; ook werd bewezen dat zy thans openlyk met een ander man zamenleefde. Het hof stond de echtscheiding toe.

VAN SCHALKWYK, APPELLANT; SMUTS RESPONDENT.

Deze zaak kwam voor ter herziening van eene beslissing van den Magistraat van Fraserburg in eene kriminele actie, waarin de appellant, en gedaagde in het lagere hof, beschuldigd was de eerste sectie van de ordonnantie van 21 Maart 1822, gewoonlyk de jagtwet genaamd, te hebben overtreden, door een struisvogel te hebben geschoten, terwyl de jagt was gesloten, en schuldig bevonden zynde, veroordeeld werd tot eene boete van £3 15r. met de kosten.—Het appel had plaats op de volgende gronden.—1. Dat de respondent niet bevoegd was te prosequeren. 2. Dat de voorgewende misdaad geene overtreding was onder de eerste clausule van de ordonnantie.—3 Dat gedaagde veroordeeld was tot betaling der kosten van de prosecutie, hetgeen onwettig zou zyn geweest, zelfs al ware hy schuldig bevonden aan de overtreding waarvan hy beschuldig stond.—4. Dat de misdaad niet bewezen was door het getuigenis.

De heer Porter hield ten behoeve van den appellant staande, dat Smuts, die geen belang had by de ten laste gelegde misdaad of overtreding, niet de bevoegde vervolger zyn kon, dat de beschuldiging geene misdaad was, aangezien de eerste actie sprak van een vogel "gedood," en niet eenvoudig gewond, zooals de beschuldiging luidde; dat, aangezien het schieten met voornemen om te dooden, geen misdryf was volgens de ordonnantie, gedaagde niet tot betaling der kosten kon worden veroordeeld, en dat de getuigenis ongenoegzaam was.

De heer Cole, die voor den respondent verscheen, trachtte te betoogen dat de Publieke Aanklager, en niet Smuts, de eigenlyke vervolger was; dat de naam van laatstgenoemde alleen door eene vergissing van den magistraat aan het hoofd der zaak was verschenen; dat, zy volgens de ordonnantie, als een appelzaak en niet slechts ter herziening, moest zyn voorgekomen; en dat eene poging om te dooden, volgens de clausule der ordonnantie gelyk stond met dooden.

De heer Porter antwoordde hierop, dat het Charter of Justice het regt gaf tot herziening, en dat de Procureur-Generaal kennis had gekregen van de handeling, en niet noodig had geoordeeld om er deel in te nemen.

Het hof was het eens met den heer Porter, en vernietigde de uitspraak van den magistraat, moetende de boeten en kosten in het lagere hof terugbetaald worden, doch de kosten van appel werden niet toegestaan.

DEZELFDE EN DEZELFDE.

Deze was een tweede zaak ter herziening van een vonnis van het magistraatshof van Fraserburg, zynde de partyen dezelfde als te voren. Smuts had Schalkwyk gedagvaard voor overtreding van de 25ste Sectie van de Schut Ordonnantie, wegens het terughouden van eene ooi en lam boven den tyd door de Ordonnantie bepaald. Schalkwyk werd veroordeeld tot eene boete van £4 met de kosten. Er was niets in de dagvaarding, of in de verrigtingen om aan te toonen aan wien de dieren toebehoorden, en de gronden van appèl waren, dat Smuts niet bevoegd was te prosequeren, dat de opleggingen van kosten door de wet niet werd geregtvaardigd, en dat de getuigenis geene voorbedachtelyke overtreding bewees, aangezien Schalkwyk op dien tyd van huis was. Sectie 25 van de Ordonnantie geeft de boete aan den aanbrenger, en het werd bewezen dat de dryfveer voor de informatie door Smuts, het bekomen was van die boete; doch volgens Sectie 55 moest het geld aan den eigenaar komen, en in deze zaak was er geen bewys van eigendomsregt, niettegenstaande de uitspraak op die byzondere actie was gegrond.

Het hof bekrachtigde dit gevoelen en vernietigde de uitspraak, werdende de kwestie van kosten gereserveerd.

DEZELFDE EN DEZELFDE.

Dit was eene derde zaak ter herziening van een vonnis van hetzelfde Hof en tusschen dezelfde partyen. Schalkwyk was door Smuts gedagvaard voor overtreding van sectie 30 van de Schut Ordonnantie, omdat hy 13 ossen van dezen naar het schut had gevoerd over een anderen dan den nassten weg. Hy werd veroordeeld tot £5 met de kosten, en appelleerde thans op grond dat de getuigenis de uitspraak niet wettigde, en dat de Magistraat geene magt had gedaagde in de kosten te veroordeelen. De heer Porter erkende in deze zaak de regtsbevoegdheid van den Magistraat, en dat aangezien de boete geen £5 te boven ging, er gevolgelyk onder de Resident Magistraats acte, geene magt tot herziening bestond zoo ver dit punt alleen gold; doch hy hield staande, dat die acte de magt tot herziening niet vernietigde die het Hof bezat, [illegible] acte No. 16 van 1847 werd gepaseerd, en dat het Hof daarom thans in de merieten der zaak kon treden; en dat in allen geval de Magistraat zyne regtsbevoegdheid was te buiten gegaan door den verweerder tot de kosten te veroordeelen.

Na het pleidooi van den heer Cole, ten behoeve van den respondent, bewerende dat er geene magt tot herziening bestond, aangezien de boete geen £5 te boven ging, en dat ten tweede, de getuigenis de uitspraak wettigde, nam het Hof tyd om zyn uitspraak in overweging te nemen.

16 DEC.—Het Hof zat te 10 uur, om de zaken, die van de termyn waren blyven overstaan, in verhoor te nemen.

F. EN P. LANGE *vs.* DE Z. A. BRAND EN LEVENSVERZEKERING MAATSCHAPPY.

De eischers in deze actie vorderden twee sommen, een van £176 1s. 9d, en een van £1,877 16s. 6d., zynde gedaagdens aandeel aan de schade door brand veroorzaakt aan eigendom, in gedaagdens kantoor verzekerd. Gedaagde plaitte algemeene ontkentenis, en in het byzonder dat, wat betreft het eerste bedrag, aan zekere voorwaarden, op de keerzyde der polis te vinden, niet was voldaan, en wat betreft het tweede, dat de verzekerde goederen uit het gebouw, waarin zy tydens de verzekering zich bevonden, welk gebouw een plat had, waren genomen en geborgen in een pakhuis, gedeeltelyk door een leyen dak gedekt, waarvoor meer assurantie had moeten zyn betaald. Eindelyk werd door gedaagde bewezen dat, indien de evenredigheid naar de vorderingen van eischer tegen andere kantoren behoorlyk werd berekend, de maatschappy voor haar aandeel niet meer dan £1,188 2s. schuldig was. De documenten in deze zaak waren byzonder talryk, en een groot gedeelte der getuigenissen was afgenomen door den Magistraat van Uitenhage.

De Prokureur-Generaal en Advokaat Cole waren voor de eischers; de heeren Porter en De Villiers voor gedaagden.

Het voornaamste punt ter beslissing was, volgens den Prokureur Generaal, of de risico in het nieuwe gebouw grooter was dan in het oude. Fleming & Co. hadden in het eerst de polis op het eigendom genomen, maar droegen die later over aan de heeren Lange, welke een gedeelte der goederen naar een ander pakhuis bragten. Zy lieten dit door middel van hunnen agent aan het assurantie kantoor weten, alwaar door den klerk een endorsement werd gemaakt op de polis, verklarende dat de goederen onder "gelyksoortige risico" bleven. De polis werd in dier vooge aan de assuradeurs teruggezonden, die niet beter wisten dan dat het alles in orde was.

Het Hof verzocht dat het endorsement zou gelezen worden.

De Prokureur-Generaal zeide, dat het beteekende, dat naar de bewoordingen van den bedoelden brief (die aan eischers Kaapstadsche agenten) de goederen, door de polis verzekerd, toen in een gebouw op den hoek van Caledonstraat en Burgstraat waren; en onder gelyksoortig risico als in het gebouw in de polis zelve beschreven; en er was ook eene lyst van de andere verzekeringen in andere kantoren.—Toen de polis met dat endosement werd teruggegeven, hadden eischers daarmede de verzekeringen van de maatschappy, dat al het noodige gedaan was om de verlangde verandering in de polis te brengen.

Regter Connor vroeg of de op de schterzyde geschreven memorandum partyen bond?

De Prokureur-Generaal zeide, dat het aan de maatschappy was overgelaten om al het noodige te doen om de verandering te maken, die eischers in de polis behoefden. En behalve dat dacht hy dat het getuigenis in de zaak zou bewyzen dat het gebouw, waarheen het goed was gebragt, minder gevaarlyk was dan het oude gebouw; omdat, ofschoon het slechts gedeeltelyk met pannen gedekt was, in plaats van geheel plat te zyn, de wyn en spiritus naar een andere store waren gebragt.

De heer Porter zeide, dat zyn getuigenis zou zyn, dat de brief aan den Kaapschen agent nooit in handen der maatschappy was geweest.

De heer Cole ging toen voort met het lezen der getuigenissen, en het verhoor duurde tot den namiddag toen het hof verdagde.

DINGSDAG, 17 DEC.

Het getuigenverhoor in de zaak van Lange vs. de Z. A. Assurantie Maatschappy, werd voortgezet. De heer Millard, die door den heer Porter werd opgeroepen, verklaarde dat hy door "gelyke risico" verstoud dat de gebouwen van gelyk zamenstel waren. Wanneer goederen van een gebouw naar het andere zouden worden verplaatst, zou zyn kantoor niet gezegd hebben van "gelyke risico," maar van "gelyke constructie." De premie op leyen daken was hooger dan die op platten. De Prokureur-Generaal rigtte daarop het woord tot het hof in het belang zyner clienten en werd gevolgd door den heer Porter voor de verweerders, en toen hy geëindigd had zeide het hof dat het verdagen zou tot Donderdag, om de repliek van den Prokureur-Generaal te hooren.

Policie Hof.

14 DEC.—C. Nelson, beschuldigd van de Municipale Regulaties overtreden te hebben door koeyen op de publieke straat te heben laten loopen, werd tot 5s. boete veroordeeld.

Wm. Baker kreeg 5s. boete, omdat hy zyn cab zonder opzigt in Adderleystraat had gelaten.

Cammalla, een Mozambieker, kreeg voor het verlaten van zyne dienst by den heer Serrurier, vyf dagen rystwater en eene waarschuwing.

Kahalie, een Maleyer, kreeg voor lawaai maken in Waleistraat 5s. of 3 dagen rystwater.

John Condey, een soldaat van het 91e Reg. moest weder voorkomen om gehoord te worden over den lafhartigen aanval op een diender, dien hy met een steen gegooid had, waardoor dezen eene erustige hoofdwond was toegebragt.

Jappie, P. Manuels, Jonkie, Moos, S. Miller, Massidien, Jack, Manuels en Frikie werden voorgebragt als betrokken in de laaste aanranding op de vier soldaten. Die hunner werden door getuigen herkend als de soldaten met stokken en knuppels geslagen te hebben, namelyk P. Manuels, Massidien en Jack, en werden ter teregtstelling verwezen, terwyl Japie, Jonkie, Moos, Muller, C. Manuels, Frikie en Fabe werden ontslagen.

De aankomst der Overland Mail

Met de *Natal*, die den 16den l.l. te Port Elizabeth van Mauritius aankwam, zyn latere berigten gekomen uit Europa en wel tot 16 November. Zy was 48 uren te Natal zonder te kunnen communiceren, daar er een hevige wind was. Toen moest zy de kabels slippen en naar zee gaan.

Van Zanzibar zyn tegenstrydige berigten ontvangen omtrent Dr. Livingstone. Het eene berigt zegt, dat hy onlangs werd gezien, terwyl een ander zegt dat men redelykerwyze geene hoop kan hebben op zyn behoud.

Op 2 November werd Calcutta door een vreeselyken storm bezocht. Groot verlies aan leven en eigendom is geleden. Meer dan 1000 menschenlevens gingen verloren. De stoomboot *Orissa* (P. & O.) leed schipbreuk. De *Furness* en *Abby* zonken. De sleepboot "Lestos" dreef aan wal. Nog eene boot met roode schoorsteenen zonk op de hoogte van Cossipore. De *Iadel, Curreen, Arabia* en *Honorab* gingen verloren. Vele huizen werden vernield.

London, 11 November.—Parysche telegrams zeggen dat de Keizer de geloofsbrieven van Lord Lyons, den nieuwen Engelschen Ambassadeur aan het Fransche hof ontvangen heeft. De keizer verzekerde Lord Lyons dat het zyn aanhoudend deel is gebleven zyne regering om de meest vriendschappelyke betrekking met Engeland te onderhouden. Keizer Napoleon heeft al de groote Europeesche mogendheden tot eene conferentie uitgenoodigd, maar zonder den tyd of de plaats waarop zy gehouden zal worden, te bepalen.

De Fenian Maguire heeft pardon gekregen, maar de teregtstelling der andere veroordeelden zal op 3den December te Manchester plaats hebben. De heer Lavalette heeft zyn ontslag ingediend en de heer Bicard is tot zyn opvolger benoemd. De heer Mague is als opvolger van den heer Fould aangeteld.

De Pruissische Kamers zyn op den 15den geopend, en de koning heeft een zeer vredelievende rede gehouden.

Het eiland Tortola in de West-Indien, behoorende tot de Virgin eilanden, is gezonken, en *tien duizend menschen* zyn omgekomen.

MAURITIUS.—Uit private berigten vernemt men dat ten gevolge van het laatste buitengewone heete weder, de sterfte zeer is toegenomen, en dat verscheidene gevallen van wederinstorting onder de koorts patienten gebeurd zyn. Men vreesde dat door de hitte de ziekte weder in epidemischen vorm zou verschynen.

H. M. St. "GALATEA," met den Hertog van Edenburg aan boord, is te Adelaide aangekomen. De *Edith Smith*, met 448 kwarten koren en 200 ton meel is op 19 October naar deze haven vertrokken. Ook de *Alexandra* met 307 tonnen meel en 106 kwarten koorn.

Van de Abyssinische gevangenen is berigt gekomen, dat zy wel waren. De uitrustingen tegen Theodorus gaan steeds voort en deze heeft de handen vol met zyne oproerige onderdanen.

SCHRIKKELYKE DALING IN DE PRYZEN VAN WOL.—Het volgende telegram werd Maandag namiddag door de Handelskamer van Port Elizabeth ontvangen:

Een telegram van den 17 November van Engeland meldt dat de wol-verkoopingen geopend waren met eene daling van 1½d. op zeeuw witte en 2d. op andere soorten. Buitenlandsch nieuws was vredelievend. Garibaldi was nog in hechtenis.

Uit Parys.

Parys, 8 November 1867.

Mynheer!—De gebeurtenissen volgen elkander nu met zulk eene snelheid op, dat men ademloos wordt als men ze allen na wil gaan. Napoleons tegenbevel van zyn tegenbevel betrekkelyk het vertrek der troepen naar Rome, Victor Emmanuels proklamatie tegen de Garibaldische expeditie, Garibaldis snelle bewegingen en de waarschynlykheid van eene botsing tusschen hem en de Fransche troepen, dit alles is genoeg om de wereld met opgewondenheid te vervullen. Garibaldi trok de grenzen op den 23 over, en bezette op den 24sten Correse, Monte Libreti en Monte Maggiore. Den 29sten sloeg hy de Pausselyke troepen te Monte Rotondo, maar daar hy de plaats niet by storm kon nemen, liet hy een detachement achter om het garnizoen in het oog te houden, en ging met het grootste gedeelte zyner kolonne naar Rome. De tyding nu, die hier met koortsachtig ongeduld wordt verwacht, is wie het eerst in de Eeuwige Stad zal komen, de Franschen of de Roodhemden. De eerste kunnen, dank zy den Spoorweg, niet ver af zyn, en de eenige kans voor Garibaldi is om hen voor te zyn, want het zou dwaasheid wezen om in een aanval op de forten, door de Franschen bezet, menschenlevens te verliezen. De oppositie tegen de Pausselyke regering heeft het volgende manifest aan de Romeinsche burgers uitgevaardigd:—"Romeinen, te wapen! Voor onze vryheid en regten, voor de eenheid des lands en de eer van den Romeinschen naam, te wapen! Laat onze wapenkreet zyn," Weg met de wereldlyke magt; Rome als de hoofdstad van Italie!" Eerbiedigt elke godsdienst, maar laten wy ons eens voor al van eene tyrannie verlossen, die ons met geweld van het gezin der Italianen afscheidt, en de dwaling bestendigt dat Rome van de wet der nationaliteiten moet worden uitgesloten, en het aan de geheele wereld behoort behalve aan Italie. Reeds lang geleden hebben onze broeders de vaan van den heiligen opstand opgestoken en hun bloed op den heiligen weg naar Rome gestort. Laten wy hen niet langer alleen doen blyven, en met de klokken der hoof stad hunne oproeping beantwoorden. Onze pligt, de wederzydschheid van het gemeene wetboek, en de overleveringen van Rome eischen dit van ons. Te wapen! Laten allen die een geweer kunnen dragen voorwaarts komen. Laat ieder huis een vesting en ieder werktuig een wapen worden. Laten de oude mannen, vrouwen en kinderen barrikaden oprigten en de jongelieden ze verdedigen. Leve Italie! leve Rome!"

Dus praten de Romeinen, maar zullen zy hulp genoeg vinden om de tweede Fransche occupatie te wederstaan? Dit is de vraag, maar in allen geval schynt het nieuwe ministerie, Menebrea, besloten om in elk opzigt voor Frankryk te wyken. Garribaldi blyft echter zoo vast als een rots in zyne bedoelingen. "Rome of de dood" is geen ydele kreet met hem gewest, want ik geloof niet dat hy eene ongelukkige poging zal overleven. Hy schynt zelf het denkbeeld te koesteren, dat hy zal vallen, en zelfs voordat hy Florence onlangs verliet zeide hy tot Cialdini, over deze zelfde zaak sprekende, dat de kogel die hem trof nuttig voor Italie zou zyn, bedoelende, dat zyn land welligt er beter aan zou zyn als hy verhinderd werd zyne campagne te maken, ofschoon zyn vaderlandslievend gevoel hem er niet van wilde doen afzien zonder zyn leven er by te laten.

De tentoonstelling sluit morgen, en reeds is men met "het opruimen" begonnen. Niettegenstaande dat is het aantal bezoekers ontzaggelyk. Niet minder dan 100,000 bezoekers hebben Zondag het gebouw.

Een gerucht heeft juist myne ooren bereikt, dat Frankryk van Italie heeft geëischt om Rome te verlaten, en men dit als ultimatum stelt, zoodat wanneer er niet voldaan wordt eene oorlogsverklaring volgen moet. Italie kan Rome met eere niet verlaten of het in de handen van Frankryk laten. Zulk een handelwyze zou zelfs voor Victor Emmanuel en zyne regering te ongerymd zyn, en zou waarschynlyk het sein zyn tot eene algemeene en bloedige omwenteling; vele der voornaamste dagbladen zyn van meening dat eene botsing tusschen de beide mogendheden moet uitbreken, zelfs als het berigt voor het oogenblik niet waar is.

De dépêche van den Markies de Moustier in antwoord op Generaal Menebreas nota is zulk een aanmatigend stuk van diplomatieke letterkunde als men zich maar kan voorstellen, en men behoeft zich niet te verwonderen, als het een zeer algemeen gevoel van geraaktheid door geheel Italie verspreidt.

De Keizer van Oostenryk is naar zyn gebied teruggekeerd na een hartelyk afscheid van de keizerlyke familie.

De tentoonstelling is zoo stil gesloten, dat niemand, die haar den laatsten dag bezocht, eenig denkbeeld had dat zy overleden was.—*Correspondent.*

DE PARYSCHE TENTOONSTELLING.—In de laatste drie dagen der tentoonstelling, die nu gesloten is, is het getal bezoekers buitengewoon groot geweest. Toen de dag der sluiting naderde werd het gevoel van spyt dat de prachtige verzameling naar de vier windstreken zoude verspreid worden, algemeen. Het publiek scheen geen afscheid te kunnen nemen. In de laatste week van October waren er niet minder dan 250,000 personen op zekere dagen. De binnengaleryen waren geheel vol, en zelfs de circulatie in het park buiten en in de gereserveerde tuinen was niet gemakkelyk. Een aangenaame trek in het voorkomen van het paleis gedurende de laatste weinige dagen was het groot aantal kinderen, daar de verschillende scholen hare leerlingen op een bezoek der tentoonstelling onthaalden. Men berekent dat er in de laatste weinige dagen 10,000 kinderen het paleis bezochten. Om alle heen en weder te brengen was geene gemakkelyken taak. Men zag reyen van zes of meer omnibussen, gedurig door de straten ryden vol met zingende en juichende kinderen, die met mutsen en vaandels wuifden. De spoorweg werd ook voor de kleinen in beslag genomen. Op 66n oogenblik, laat in den namiddag van zekeren dag, wachtten vier treinen, elk van omtrent 40 rytuigen, vol beladen hunne beurt af pm van het station in het Champ de Mars te vertrekken. Twee zaten vol kinderen,—de meisjes waren beneden, en de jongens op de zitplaatsen bovenop; en beide wedyverden met elkander om de andere passagiers met hunne liederen en kooren "Marlbrook" en "Au clair de la Lune" de ooren doof te maken.

De ontvangsten der Keizerlyke Commissie zyn omtrent £400,000, en de uitgaven van £240,000 tot £280,000 geweest. Om dit resultaat te verkrygen heeft men niet alleen entreé geld genomen, wat regt was, maar de tentoonstellers, restaurateurs enz. eene zware schatting gelegd, en zelfs allerlei kermsis vertooningen, zooals reuzen, koorddansers, goochelaars, negerzangers enz., enz. toegelaten.

OMTRENT DE KAAP DE GOEDE HOOP op de Tentoonstelling wordt het volgende gezegd:—De tentoonstelling van de Kaap de Goede Hoop was geen is opmerkelyk voor eene verwyderde koloniën, die slechts kort in Britsche handen geweest is. De Franschen hebben vooral hare cocoons opgemerkt, die hun een goeden voorraad schynen te beloven van een artikel dat een der stapelartikelen hunner nyverheid is. Hare wynen waren ook tentoongesteld, maar daar zy alleen in bottels waren, kon niemand ze proeven. Had men de bezoekers in staat gesteld om voor een kleine prys een glas te drinken, dan zonden de inzenders er gewis niet by verloren hebben.

OMTRENT NATAL wordt aangemerkt dat het horens, marmersoorten, huiden, houtsoorten en verschillende andere produkten heeft vertoond, die het gaarne in Europa wil verkoopen, en die Europa gaarne wil koopen. De tentoongestelde wynen waren even digt gekurkt als die van de Kaap. Natal vertoonde belangryke kaarten; en een aardig model van een ossenwagen met 14 ossen. Ook was er als curiositeit een deel van de *Natal Mercury.*

Gemengd Nieuws.

Nadat de Pruissische bladen eerst geruimen tyd het Nederlandsche vorstenhuis en het Nederlandsche volk met hunne vyandige artikelen hadden vervolgd, laten zy nu het volk los en rigten hunne pylen alleen op ons vorstelyk geslacht. De *Neue Preussische Zeitung* beweert niets meer of minder dan dat de vyandige artikelen, die in enkele Fransche bladen tegen Pruissen voorkomen, geïnspireerd worden door eene zeer hooggeplaatste dame, die groote sympathie voor Frankryk en even zoo grooten afkeer van Pruissen heeft, en de *Kols. Zeitung* heeft dit berigt aangevuld door de opmerking, dat die hooggeplaatste dame niemand anders is dan.....de *koningin der Nederlanden.* Reeds dadelyk is opgemerkt, dat deze berigten, zoo als zy daar liggen, voor geheel ongegrond moeten gehouden worden, en dat een protest tegen dergelyke praatjes, waarboven eene vorstin als de onze verre verheven is, ten eenenmale overbodig is. Maar het feit dat de Pruissische bladen ons nu op deze, dan op gene wyze aanvallen, is toch opmerkelyk en geeft stof tot nadenken. Pruissen houdt nog altyd een begeerig oog, zoo niet op ons land zelf, dan toch op onze kolonien. Die kolonien regtstreeks te veroveren, is voor Pruissen eene onmogelykheid, maar hetzelfde doel is te bereiken, door ons in Europa den oorlog aan te doen. Daarom zoekt men aan Europa te verkondigen hoe wy de Javanen op de ergerlykste wyze uitzuigen, zonder iets voor hunne ontwikkeling te doen en zoekt men de publieke meening van het beschaafde Europa tegen ons op te zetten en reeds lang te voren de sympathie der andere mogendheden te winnen voor *die* mogendheid, die poogt een einde te maken aan zoodanig wanbestuur. Er bestaat voor de genoemde aanvallen ook nog eene reden van meer teederen aard. Het is van algemeene bekendheid dat ons hof juist niet zeer vriendschappelyk voor Pruissen gestemd is, en men kon, zoowel tydens als na den oorlog tegen Oostenryk, te 's Gravenhage menige voor Pruissen geenszins liefelyke uitdrukking vernemen, waarvan te regt of ten onregte, beweerd of vermoed werd, dat zy in de hofkringen haren oorsprong had gevonden. De reis der koningin naar Frankryk, in verband beschouwd met het verblyf aldaar van den gezegden Fransschen minister van buitenlandsche zaken, Drouin de Lhuys, en met de gansche houding van ons gouvernement in de Luxemburgsche zaak, kan overigens in Pruissen wel een onaangenamen indruk maken.

Wy ontleenen dit aan een brief uit 's Hage aan de *Arnh. Ct.*, en lezen daarin nog: "Voor my lydt het geen oogenblik twyfel, of de heer van Zuylen is in de Luxemburgsche kwestie de speelbal geweest van Frankryk en wanneer wy ooit door Pruissen worden aangevallen, dan kan de heer van Zuylen er zich op verhoovaardigen, dat hy er het zyne toe heeft bygedragen. Het is daarom zeer te hopen, dat hy niet als gezant naar Londen zal gaan, maar in Gelderland zal blyven, om dan met zyne vrienden de Pruissen óók van naby kennis te maken.—*N. Rott. Courant.*

De waarde van den uitvo